LANDSKABSATLAS

Aalborg Kommune

Landskabsatlas for Aalborg Kommune
er udarbejdet i 2019/2020 af Planværkstedet Aps
i samarbejde med Aalborg Kommune.

Forsidefoto og fotos s. 3, 18 th, 20 th, 22 tv, 55, 84,
85, 86 og bagside nr. 1-8: Aalborg Kommune.
Fotos s. 24, 32, 48 og 56: Planværkstedet.
Foto s. 72: Dorte og Flemming Sørensen.
Alle øvrige fotos: Fotograf Bjarne Hyldgaard.

Forsidefoto: Mulbjerge.
Foto s. 2: Lindholm Dallandskab.

ISBN 978-87-88346-00-8

Forord

Der er ingen tvivl om, at landskabet er en del af Aalborgs DNA. Det danner rammen om vores dagligdag, og dets oplevelser vil altid ligge i vores "rygsæk af erindringer". I Aalborg Kommune er landskabet og de åbne vidder store, og vi har udsigter, der kan tage pusten fra enhver. Vi har enestående naturområder med god plads til det vilde dyre- og planteliv, og overalt i vores landskaber fortæller kulturhistoriske spor om livet på vores egn. Landskabet er nærværende alle steder. Selv midt i Aalborg snor Limfjorden sig igennem og både samler og adskiller byen. Det er lige præcis på det her sted, man får nogle af de store oplevelser, Aalborg har at byde på og som gør byen unik.

I 2019 har vi kortlagt Aalborg Kommunes landskaber efter landskabskaraktermetoden i forbindelse med kommuneplanrevisionen. Det har givet et solidt og opdateret grundlag til at træffe gode landskabsbeslutninger på, når vi vil bygge nyt, placere nye anlæg eller beskytte vores landskaber. Med dette landskabsatlas vil vi gerne dele vores nye viden og invitere til at gå på opdagelse i vores 27 unikke landskaber.

Vores mål er, at endnu flere får glæde af og kendskab til vores landskab. På den måde bliver vi også fælles om at passe godt på vores landskabsværdier. Vi ønsker ikke, at udviklingen skal stå stille, eller at landskabet skal forblive uforandret, men vi vil gerne tage vare på de værdier, vi har - ikke mindst for vores kommende generationer.

Landskabsatlasset kommer som en del af flere tiltag for at sikre kvalitet og sammenhæng i vores udvikling. Sammen med vores arkitekturpolitik, biodiversitetsstrategi og vores arbejde med stedsidentitet skal landskabsatlasset sætte fokus på, hvordan vi forvalter vores fælles ressourcer. Helt i tråd med FN's verdensmål vil vi i Aalborg Kommune tage vare på vores natur og kulturarv og sikre en bæredygtig udvikling – også i vores landskaber.

Vi håber, at I må finde det spændende at læse om vores forskellige landskaber, og alt det der gør dem særlige.

Rigtig god fornøjelse!

Thomas Kastrup-Larsen
Borgmester i Aalborg Kommune

Hans Henrik Henriksen
Rådmand for By- og Landskabsforvaltningen

Skt. Nikolaj Bjerg.

Indhold

Oversigtskort 7
Landskabsatlas for Aalborg Kommune 8
27 karakterområder fordelt på 7 landskabstyper 10
Geologi og landskabsdannelse 12
Spor af mennesker 14
Landskabskarakterområderne 16
1 Egense Kystlandskab 18
2 Lille Vildmose 20
3 Mou-Rørdal Fjordlandskab 22
4 Kongerslev Bakke 26
5 Lindenborg Ådal og Romdrup Ådal 28
6 Sejlflod Bakke 30
7 Kongshøj Bakke 34
8 Østerådalen 36
9 Drastrup-Svenstrup Skovlandskab 38
10 Nørholm Fjordlandskab 42
11 Sønderholm Bakkelandskab 44
12 Binderup Ådal 46
13 Bislev Bakkelandskab 50
14 Halkær Ådal 52
15 Skørbæk Bakkelandskab 54
16 De Himmerlandske Heder 58
17 Store Ajstrup Bakkelandskab 60
18 Farstrup Bakkelandskab 62
19 Vår Fjordlandskab 66
20 Hals Kystlandskab 68
21 Hals Skovlandskab 70
22 Vester Hassing Fjordlandskab 74
23 Tylstrup-Ulsted Mosaiklandskab 76
24 Hammer Bakker-Vester Aslund Skovlandskab 78
25 Lindholm Dallandskab 82
26 Vadum Skovlandskab 84
27 Vester Halne Fjordlandskab 86

Nørrekær Enge og Limfjorden.

Oversigtskort

Landskabskarakter-områder og byer

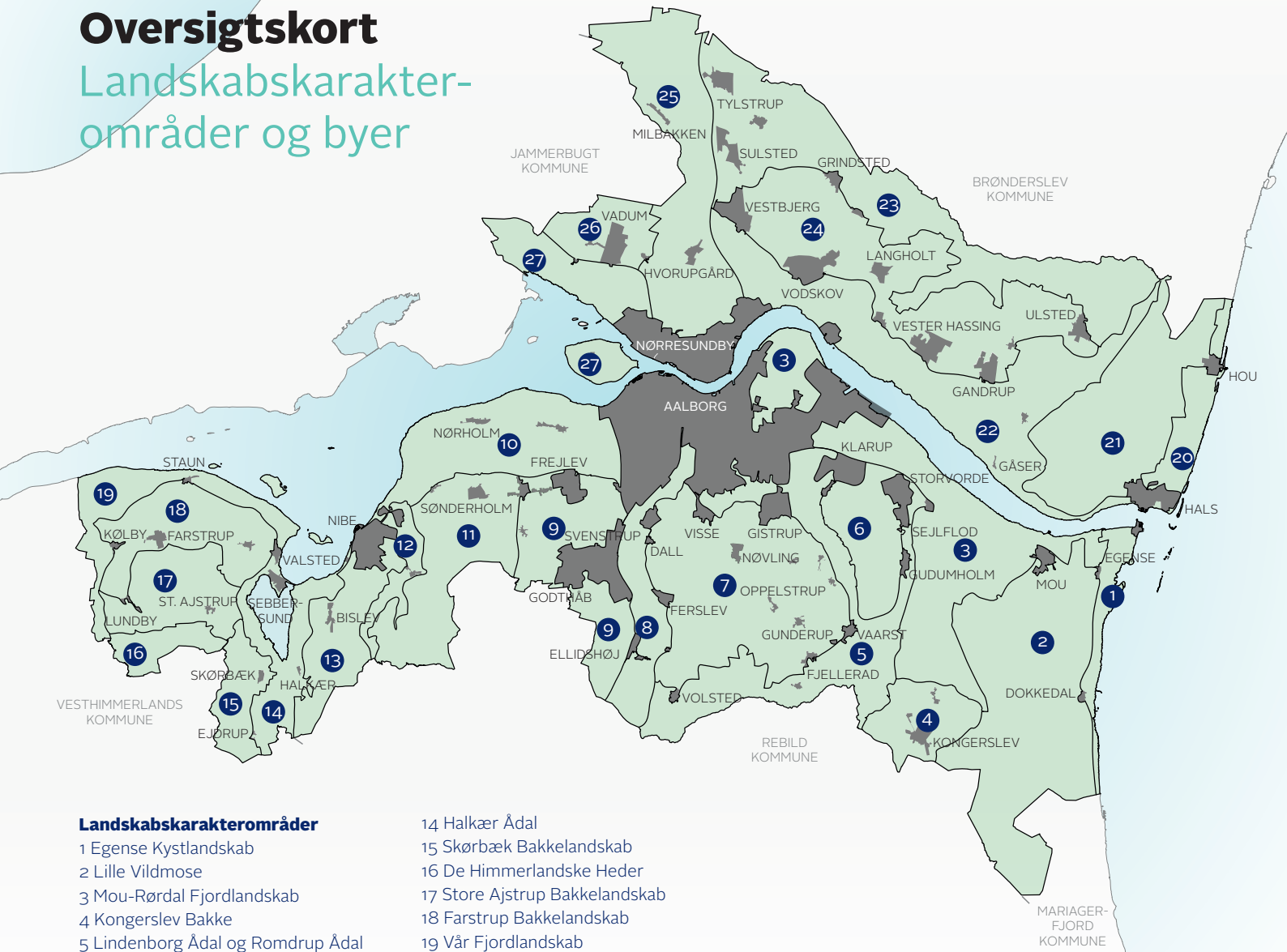

Landskabskarakterområder

1 Egense Kystlandskab
2 Lille Vildmose
3 Mou-Rørdal Fjordlandskab
4 Kongerslev Bakke
5 Lindenborg Ådal og Romdrup Ådal
6 Sejlflod Bakke
7 Kongshøj Bakke
8 Østerådalen
9 Drastrup-Svenstrup Skovlandskab
10 Nørholm Fjordlandskab
11 Sønderholm Bakkelandskab
12 Binderup Ådal
13 Bislev Bakkelandskab
14 Halkær Ådal
15 Skørbæk Bakkelandskab
16 De Himmerlandske Heder
17 Store Ajstrup Bakkelandskab
18 Farstrup Bakkelandskab
19 Vår Fjordlandskab
20 Hals Kystlandskab
21 Hals Skovlandskab
22 Vester Hassing Fjordlandskab
23 Tylstrup-Ulsted Mosaiklandskab
24 Hammer Bakker-Vester Aslund Skovlandskab
25 Lindholm Dallandskab
26 Vadum Skovlandskab
27 Vester Halne Fjordlandskab

0 10 km

Landskabsatlas for Aalborg Kommune

Med landskabsatlasset i hånden er det muligt at få et indblik i de forskellige landskabers kendetegn, værdier og det vi skal være særligt opmærksomme på, hvis vi gerne vil passe på landskabet. Atlasset giver også et hint om, hvorfra landskabets særlige træk kan opleves.

HVAD ER ET LANDSKABSATLAS

Landskabsatlas for Aalborg Kommune er en komprimeret formidling af en omfattende landskabskarakterkortlægning af Aalborg Kommune udført i 2019. Landskabskarakterkortlægning er en særlig metode til at analysere landskaber. Formålet er at beskrive landskaberne og udpege de mest værdifulde landskaber, som vi ønsker at beskytte. Viden om landskabet hjælper os til at tage vare på landskabets værdier, når vi fx planlægger, bygger nyt eller laver ændringer i landskabet. Den hjælper os også til at afveje landskabets interesser op mod andre arealinteresser. Med landskabsatlasset er det målet at øge kendskabet til de landskaber, vi bor og lever i, så vi sammen kan passe på dem, og så vi kan opleve de mange værdifulde steder som de rummer. Et landskabsatlas hjælper også med at sætte ord på, hvad der gør landskaberne værdifulde og oplevelsesrige.

SPILLEREGLER I LANDSKABET

Landskabsatlasset giver et indblik i, hvor forskellige vores landskaber er, og hvor store ændringer de forskellige landskaber kan tåle. Ofte opdager vi først, at landskabet har ændret sig, når det er for sent, og ændringerne er sket. Med landskabsatlasset vil vi gerne være på forkant og gøre opmærksom på, at der gælder en række "spilleregler" i landskabet. Helt forenklet kan man sige, at de flade, åbne landskaber i stor skala ofte kan rumme få store anlæg - selv om de kan ses over store afstande. De mere sammensatte landskaber i lille skala med mange bevoksninger eller et kuperet terræn kan ofte absorbere flere mindre anlæg eller bygninger. Her vil et stort anlæg hurtigt tage pusten fra landskabet og virke dominerende. Det er dog vanskeligt at generalisere, for det afhænger af det enkelte sted og landskabs dimensioner og karakter.

HVAD ER ET LANDSKAB

Landskabet er i denne sammenhæng alt det, vi ser og sanser. Det består af naturgrundlaget - terrænet formet af isen, havet og vinden, vandet i landskabet og plantevæksten. Oven på er de kulturhistoriske spor efter generationers brug af landskabet - bebyggelse, veje, skel i landskabet, plantede skove, marker og tekniske anlæg. Endelig er landskabet også oplevelsen. Det vi sanser, når vi bevæger os i landskabet - det åbne, udsigterne, de afgrænsede landskabsrum, de markante bakker, skovbrynene, kystlinjen eller fx en kirke højt placeret i landskabet.

LANDSKABET I STORE TRÆK

Landskabet i Aalborg Kommune er fuld af kontraster. Mod nord er landskabet åbent og barsk, mens det mod syd opleves mere mildt og frodigt. Mod øst er landskabet overvejende fladt, mens det bliver mere og mere bakket, jo længere mod vest man kommer. Ens for alle Aalborg Kommunes landskaberne er den store skala og de åbne udsigter. Limfjorden er vores stærkeste landskabselement. På en og samme tid deler den kommunen i en nordlig og en sydlig del, samtidig med at den samler vores landskaber omkring Limfjordens særlige landskabsrum. Alle vores kyster, både langs Kattegat og Limfjorden, er med til at give vores landskaber identitet og værdi, og så er de fulde af oplevelser.

Vi har lidt af det hele - åbne, flade kystlandskaber, bakker der ligger frit som 'øer' i de flade landskaber, markante bakkelandskaber kløvet af ådale, samt store sammenhængende naturområder som Lille Vildmose, Hammer Bakker og De Himmerlandske Heder. Vi har landbrugslandskaber og naturområder, skove og strande - alle sammen landskaber fulde af fortællinger.

Landskabets indhold

I Halkær Ådal kan man "læse" landskabets lag: Ådalen formet af smeltevand i istiden, nutidens naturgrundlag med vand og plantedække, sporene af mennesker, fx Halkær Voldsted, Halkær Vandmølle, veje, bygninger, shelters, stier mv., og så de enestående udsigter.

Et landskab består både af naturgrundlaget - terræn, vand og plantevækst, de kulturhistoriske spor - bebyggelse, veje, marker, markskel, plantede skove og tekniske anlæg, og af det oplevede landskab - udsigterne og landskabets rum og elementer.

VISUELLE OPLEVELSER

Det enkle og åbne landskab

Markante terrænformer og udsigter

Skift og overraskelser i landskabet

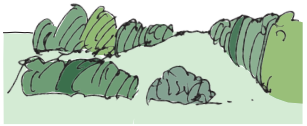

Hegn der danner rum

KULTURHISTORISKE LAG

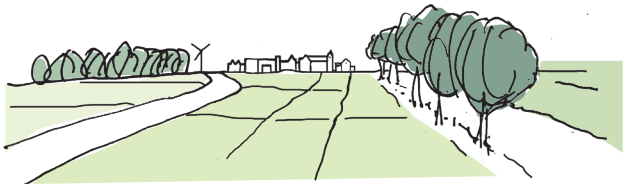

NATURGRUNDLAGET

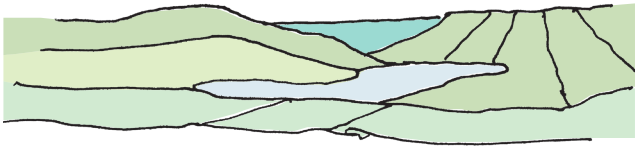

27 karakterområder fordelt på 7 landskabstyper

Landskabskarakterkortlægningen inddeler landskabet i 27 unikke karakterområder. For at give et overblik over landskabernes primære karaktertræk er karakterområderne inddelt i 7 landskabstyper: Kystlandskaber, Fjordlandskaber, Dallandskaber, Bakkelandskaber, Skovlandskaber, Mosaiklandskaber og Naturprægede landskaber.

Kystlandskab

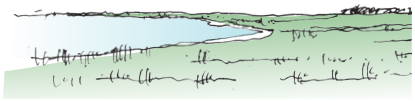

Fjordlandskab

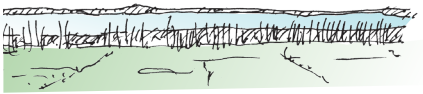

Dallandskab

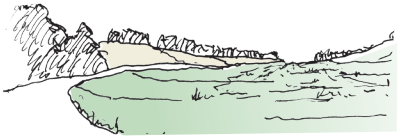

Bakkelandskab

Skovlandskab

Mosaiklandskab

Naturpræget landskab

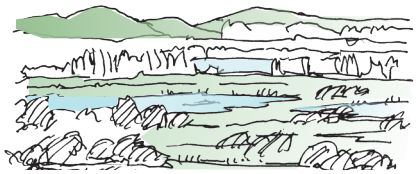

De syv vignetter viser landskabstyperne i Aalborg Kommune. Kortet på side 11 viser deres fordeling.

De større byer indgår ikke som del af selve landskabskarakterområderne, men er med til at præge dem, de grænser op til, bl.a. med deres kulturhistoriske spor, tekniske anlæg og deres "skyline".

Oplev landskabstyperne

- Kystlandskab
- Fjordlandskab
- Dallandskab
- Bakkelandskab
- Skovlandskab
- Mosaiklandskab
- Naturpræget landskab
- By

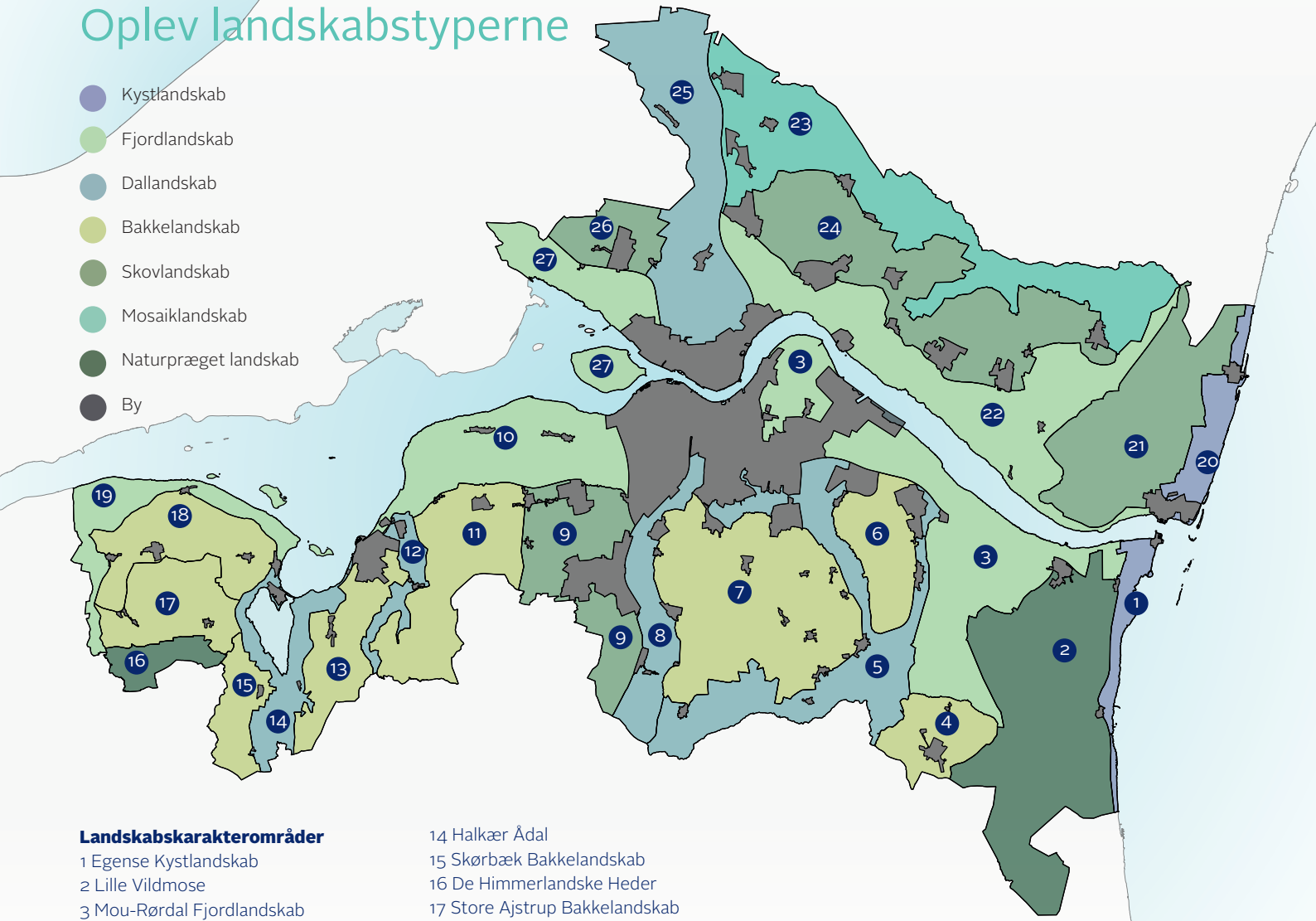

Landskabskarakterområder

1 Egense Kystlandskab
2 Lille Vildmose
3 Mou-Rørdal Fjordlandskab
4 Kongerslev Bakke
5 Lindenborg Ådal og Romdrup Ådal
6 Sejlflod Bakke
7 Kongshøj Bakke
8 Østerådalen
9 Drastrup-Svenstrup Skovlandskab
10 Nørholm Fjordlandskab
11 Sønderholm Bakkelandskab
12 Binderup Ådal
13 Bislev Bakkelandskab
14 Halkær Ådal
15 Skørbæk Bakkelandskab
16 De Himmerlandske Heder
17 Store Ajstrup Bakkelandskab
18 Farstrup Bakkelandskab
19 Vår Fjordlandskab
20 Hals Kystlandskab
21 Hals Skovlandskab
22 Vester Hassing Fjordlandskab
23 Tylstrup-Ulsted Mosaiklandskab
24 Hammer Bakker-Vester Aslund Skovlandskab
25 Lindholm Dallandskab
26 Vadum Skovlandskab
27 Vester Halne Fjordlandskab

Geologi og landskabsdannelse

De fleste landskaber i Danmark er istidslandskaber, som er formet af isen. Sådan er det også i Aalborg Kommunes sydvestlige del. Særligt for egnen er dog, at store dele af det landskab vi kender i dag er et "ungt" landskab, der i stenalderen var dækket af hav, og først er blevet landfast for ca. 2.500 år siden.

KRIDTTID

For at forstå landskabet i Aalborg Kommune skal vi se ca. 66 mio. år tilbage til kridttiden. Her blev mikroskopiske kalkplader fra levende organismer (kokkolitter og bryozoer) aflejret i datidens varme hav og blev til skrivekridt og bryozokalk. I Aalborg Kommune er undergrundens store forekomster af skrivekridt synlige. Her ligger kridtlagene højt og kan ses ved fx Gudumholm, Kongerslev og Rørdal. Faktisk ligger Aalborg by på tre store kridtbakker ved Nørresundby, Hasseris og Gug.

ISTID

I sidste istid (Weichsel-istiden for ca. 117.000-13.000 år siden) var landskabet i Aalborg Kommune dækket af is. Isens bevægelser har efterladt sig spor i bakkelandskaberne, fx i form af langstrakte bakkestrøg og randmoræner, som det kan ses i Hammer Bakker og i Lundby Bakker. Enkelte steder har isblokke ligget tilbage i landskabet, da isen smeltede. Det har formet dødislandskaber, hvor terrænet er bakket og har dybe vandfyldte huller, som fx ved Poulstrup Sø. Da islaget smeltede, strømmede smeltevand inde under isen og skabte de dybe tunneldale, som vi i dag kender som Lindenborg Ådals sydlige del, Østerådalen og Halkær Ådal.

ISHAVET

Da isen smeltede, steg vandstanden i havet, og i slutningen af sidste istid, for ca. 15.000-13.000 år siden, var store dele af landskabet allerede dækket af Ishavet (Yoldiahavet). Havet var her 15-20 meter over nutidens havniveau. Nord for Limfjorden er der store områder, hvor Ishavet har aflejret sand og ler. Aalborgleret, som det kaldes, er blevet brugt på egnens mange teglværker. Da isen smeltede, forsvandt tyngden fra isen, og landet begyndte at løfte sig. Hermed blev Ishavets havbund tørlagt.

STENALDERHAVET

For ca. 8.000 år siden blev landskabet mod øst oversvømmet af Stenalderhavet (Litorinahavet), der var 6-8 meter over nutidens havniveau. Kun bakkerne ved fx Nørresundby, Gug, Sejlflod, Kongerslev, Nørholm, Gudumlund og Mulbjerge tittede frem som øer i havet. I landskabet kan man se gamle kystskrænter formet af Stenalderhavet, og bølgede landskaber af gamle strandvolde kaldet rimme-dobber. For ca. 2.500 år siden blev havbunden fra Stenalderhavet hævet over havniveau ved landhævning og havaflejringer. Området med Lille Vildmose blev til en vandfyldt lagune, og dannelsen af højmosen begyndte.

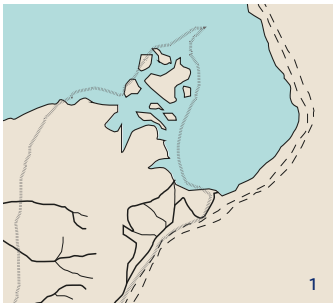

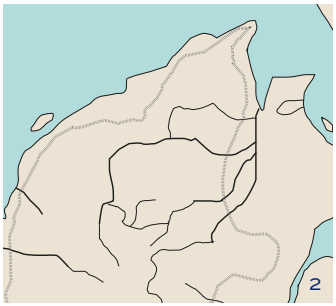

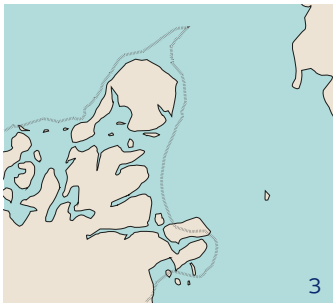

De tre vignetter viser, hvordan hav i perioder har dækket det nordlige Jylland.
1) Ishavet / Yoldiahavet for ca. 15.000-13.000 år siden.
2) Fastlandstiden for ca. 13.000 - 8.000 år siden, hvor landet hævede sig.
3) Stenalderhavet / Litorinahavet for ca. 8.000 - 2.500 år siden.
[Kilde: Geologisk set, 1992]

Oplev geologien

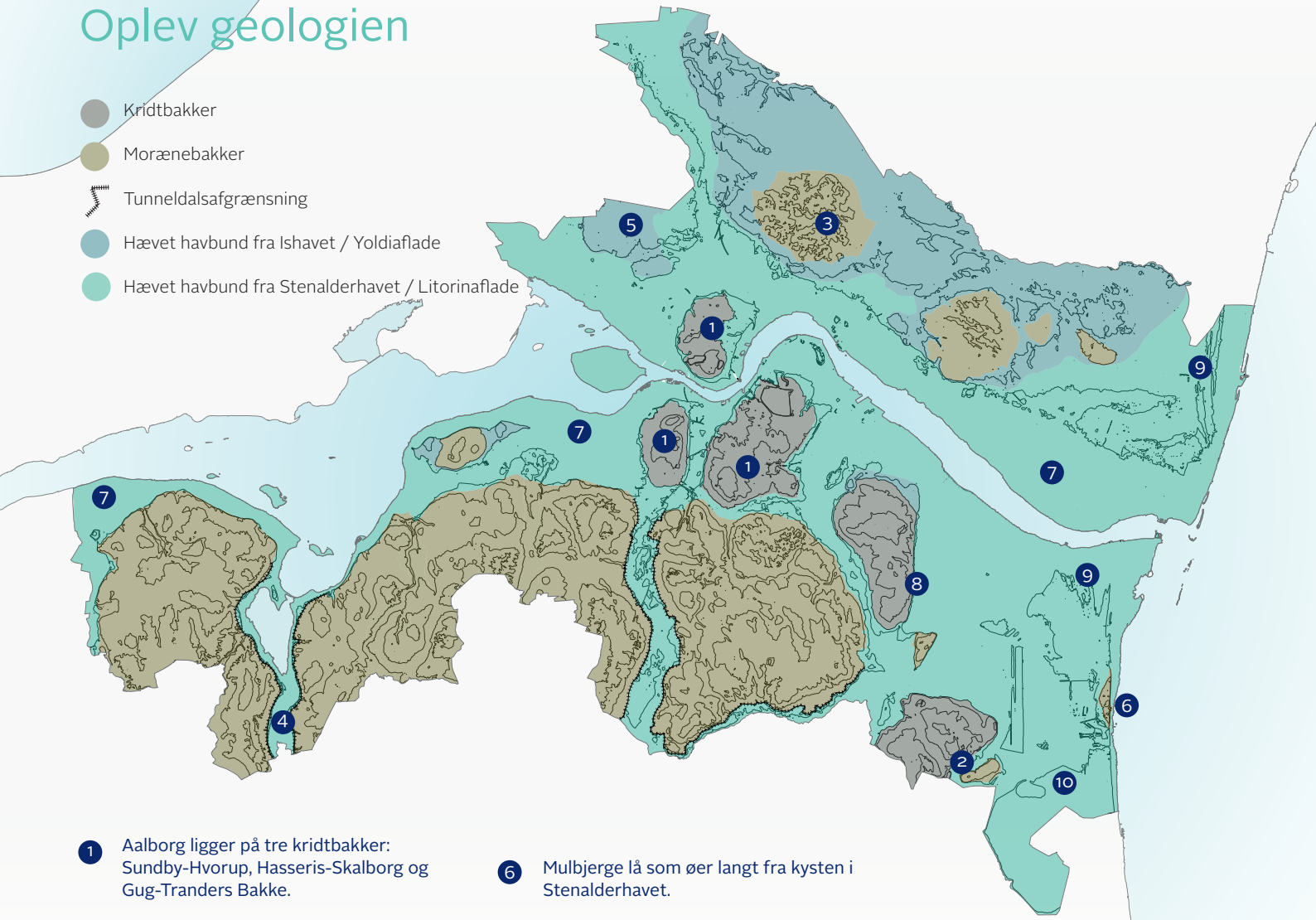

1. Aalborg ligger på tre kridtbakker: Sundby-Hvorup, Hasseris-Skalborg og Gug-Tranders Bakke.
2. Kridtundergrunden er synlig fx ved Kongerslev Kalkgrav.
3. Hammer Bakker er randmorænebakker formet af isen.
4. Tunneldalen Halkær Ådal var en fjord i Stenalderhavet.
5. Omkring Vadum ses terrænet fra Ishavets gamle havbund.
6. Mulbjerge lå som øer langt fra kysten i Stenalderhavet.
7. Langs Limfjorden er der flade landskaber af hævet havbund fra Stenalderhavet.
8. Ved Gudumholm ses Stenalderhavets gamle kystskrænter.
9. Ved Hou og Mou er strandvoldslandskaber kaldet "rimme-dobber".
10. For ca. 2.500 år siden startede dannelsen af højmosen i Lille Vildmose.

Spor af mennesker

Ser vi os om i landskabet, ligger gravhøje, skove, grøfter, markskel, læhegn, råstofgrave, bygninger, veje og tekniske anlæg side om side. Tilsammen fortæller de om, hvordan vi mennesker gennem tiden har brugt landskabet. Kender vi sporene, kan vi "læse" landskabets historier.

OLDTIDEN

Oppe på de høje bakker ligger stendysser og gravhøje. De fortæller om oldtidens værdifulde landskaber og er de første synlige spor af mennesker og arkitektur i landskabet.

BYER, KIRKER OG HERREGÅRDE

Mange af vores landsbyer er opstået på grund af en fornuftbestemt sammenhæng til landskabet, og flere kendes helt tilbage fra vikingetiden. Særligt for landsbyerne er de imponerende middelalderkirker, der ofte ligger højt og synligt som orienteringspunkter i landskabet. De store byers udvikling hænger også tæt sammen med landskabet. Her har Limfjordens fiskerigdom og mulighed for transport af varer på vandet haft afgørende betydning. Aalborg opstod som en anløbsplads, Nibe voksede i takt med det store sildefiskeri og Hals lå i indsejlingen til fjorden med toldfunktion og skanse. Engang lå der omkring 30 herregårde i Aalborg Kommune. Mange er forsvundet, men flere kan stadig opleves i landskabet, fx Langholt, Vang, Sønder Elkær og Vår.

LANDBRUGSLANDET

Sidst i 1700-tallet blev landbrugsjorden udskiftet. Det betyder, at den jord man tidligere dyrkede i fællesskab i landsbyerne, blev fordelt og blev privateje. Det gav nye grænser og skel i landskabet, og mange steder blev gårdene flyttet ud fra byerne og ligger, som vi kender det i dag, ude i landbrugslandet. Ved flere herregårde blev der udstykket husmandskolonier, der stadig kan opleves i landskabet. Det moderne landbrug gav mulighed for at dræne og afvande kystnære områder og anvende dem til dyrket landbrugsjord.

RÅSTOF OG INDUSTRI

Undergrunden i Aalborg Kommune er rig på kridt og ler. Det har dannet grundlag for udviklingen af teglværker og cementindustri på egnen, og mange steder er der spor af råstofindvinding, fx ved de store kalkbrud eller graveområder.

INFRASTRUKTUR

Udviklingen hænger nøje sammen med infrastrukturen. Mange byer er groet frem som stationsbyer langs de gamle jernbanelinjer. Aalborg Lufthavn blev etableret i 1936 ved cementfabrikken Aalborg Portland, men blev senere flyttet til sin nuværende placering ved Lindholm. I Aalborg er broerne over Limfjorden væsentlige vartegn i byen.

REKREATIV BRUG

Vores smukke natur tiltrækker turister og andre gæster, og vi har mange "rekreative landskaber", fx alle sommerhusområderne langs Limfjorden og Østkysten.

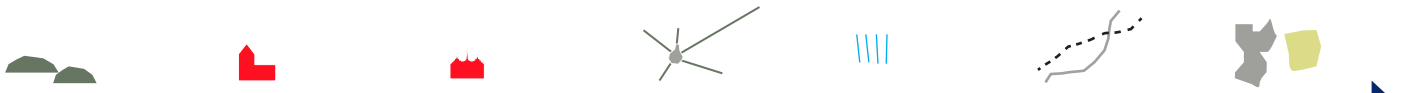

1700 f.kr.	1050	1500	1780-1810	1850-1950	nutid	nutid
Gravhøje Bronzealder	Landsbyer og kirker	Herregårde og voldsteder	Udskiftning	Grøfter og afvanding	Infrastruktur og tekniske anlæg	Byer og sommerhuse

Oplev sporene

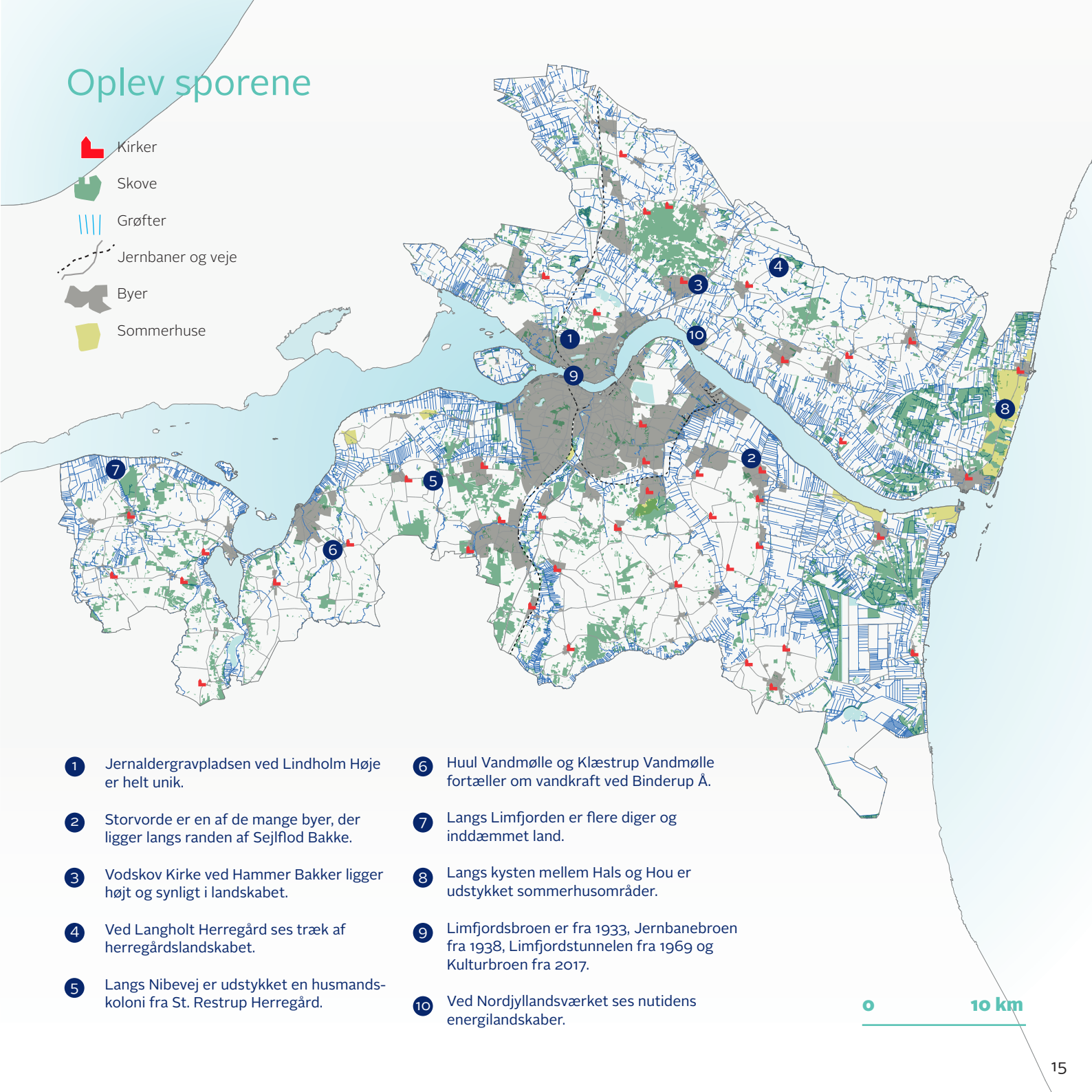

1. Jernaldergravpladsen ved Lindholm Høje er helt unik.
2. Storvorde er en af de mange byer, der ligger langs randen af Sejlflod Bakke.
3. Vodskov Kirke ved Hammer Bakker ligger højt og synligt i landskabet.
4. Ved Langholt Herregård ses træk af herregårdslandskabet.
5. Langs Nibevej er udstykket en husmandskoloni fra St. Restrup Herregård.
6. Huul Vandmølle og Klæstrup Vandmølle fortæller om vandkraft ved Binderup Å.
7. Langs Limfjorden er flere diger og inddæmmet land.
8. Langs kysten mellem Hals og Hou er udstykket sommerhusområder.
9. Limfjordsbroen er fra 1933, Jernbanebroen fra 1938, Limfjordstunnelen fra 1969 og Kulturbroen fra 2017.
10. Ved Nordjyllandsværket ses nutidens energilandskaber.

Landskabskarakterområderne

Kattegatkysten syd for Egense.

Egense Kystlandskab

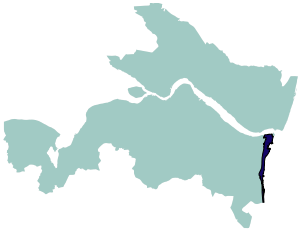

Egense Kystlandskab strækker sig sydpå langs Kattegatkysten fra Limfjordens udmunding og til kommunegrænsen i syd. Et ungt havskabt landskab, der er dannet efter sidste istid af landhævning og havaflejringer med lagunesøer og strandenge langs den milde østkyst.

LANDSKABETS KENDETEGN

I Egense Kystlandskab er terrænet fladt og lavtliggende med åbne udsigter over havet. Langs med kysten er der strandenge og smalle sandstrande. Inde i land er landskabet opdyrket med marker opdelt af kanaler og levende hegn. Langs Kystvejen ligger mindre ejendomme som perler på en snor. Det er et landskab med få og let genkendelige træk.

LANDSKABETS VÆRDIER

Landskabet knytter sig til Kattegatkysten, som med sine åbne udsigter og store naturværdier er områdets største attraktion. Det er et landskab, der ikke er påvirket af større byer, og som opleves uden tekniske anlæg og forstyrrende elementer. Det langstrakte kystlandskab danner overgang mellem Lille Vildmose og kysten. Særligt i området er de markante Mulbjerge ved Dokkedal. De består af morænebakker, der har ligget som en ø langt ude i Stenalderhavet. Mulbjerge har haft stor betydning for, hvordan landskabet har udviklet sig, hvor havets aflejringer og strandvolde har placeret sig og for tilblivelsen af Lille Vildmose. Færgen mellem Egense og Hals giver området en særlig oplevelsesrig historie og binder landskabet sammen på tværs af Limfjorden.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

For at fastholde den enkle landskabskarakter med de åbne strandenge og dyrkningslandskabet langs Kystvejen, hvor grøfter rytmisk inddeler marklodderne, er det afgørende, at landskabet ikke tilføres store nye bygninger og anlæg eller skovrejsning. Det vil bryde med områdets åbne og enkle karakter og sløre de lange kig over havet. På grund af områdets lave terræn og nærhed til kysten vil klimaforandringer kunne påvirke området i fremtiden.

1 Oplev havnen i Egense hvor færgen til Hals sejler fra. Her er Limfjorden smal.

2 Oplev de åbne udsigter over Kattegat og de store strandenge helt tæt på kysten.

3 Stå på toppen af Mulbjerge og nyd den formidable udsigt over kystlandskabet mod øst og Lille Vildmoses vidtstrakte moseflader mod vest. Ad vejen "Stejlgabet", der går gennem Mulbjerge, kan man komme ud til kysten. Her var der i gamle dage stejleplads - en tørreplads for fiskeredskaber - og saltboder, hvor der blev saltet og solgt fisk.

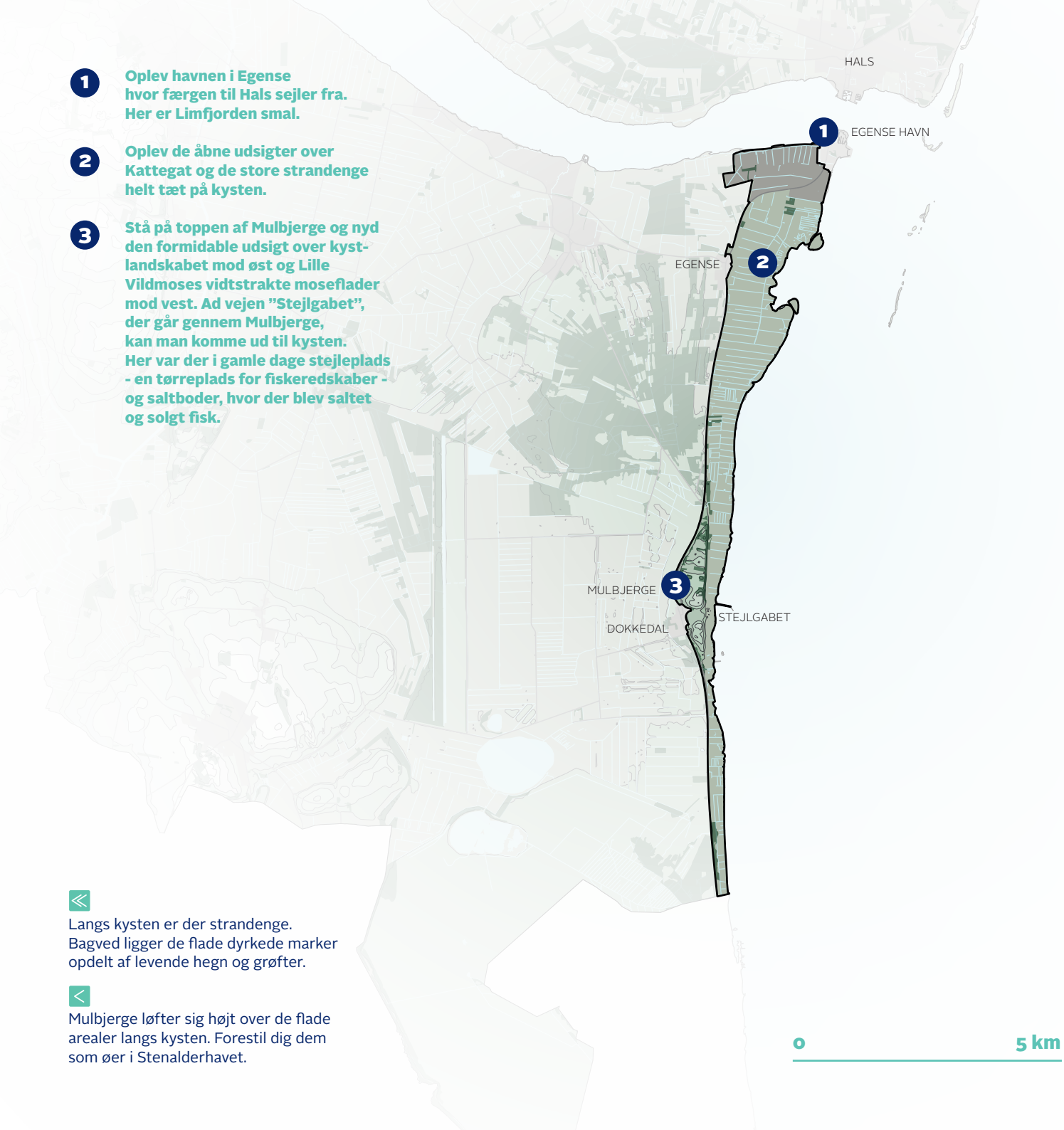

Langs kysten er der strandenge. Bagved ligger de flade dyrkede marker opdelt af levende hegn og grøfter.

Mulbjerge løfter sig højt over de flade arealer langs kysten. Forestil dig dem som øer i Stenalderhavet.

Lille Vildmose

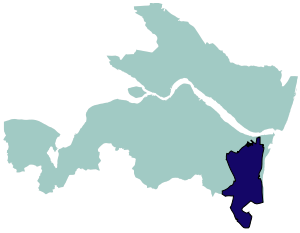

Lille Vildmose er et stort samlet naturområde i kommunens sydøstlige del med højmose, skov og landbrugsarealer. Dannelsen af Lille Vildmose begyndte for ca. 2.500 år siden i en lavvandet lagune ved Kattegat, hvor lag på lag af tørv blev ophobet. Da tørvelaget ikke længere kunne nå grundvandet, måtte alt vand til mosen komme ovenfra, og hermed var højmosen dannet.

LANDSKABETS KENDETEGN

I Lille Vildmose er terrænet fladt og lavtliggende og udsigterne åbne og langstrakte. Lille Vildmose kan overordnet opleves som fire områder. Mod syd ligger Tofte Mose som urørt højmose. I den centrale vestlige del ligger Portlandsmosen og Paraplymosen, hvor landskabet er åbent og præget af landbrug og den tidligere tørvegravning. I den centrale østlige del finder man landbrug og bebyggelse på de tørlagte områder, fx ved Møllesø, mens den nordlige del består af skov med Høstemark Skov og Egensekloster Skov.

LANDSKABETS VÆRDIER

Lille Vildmose er et storslået naturområde med vide udsigter. Her kan man opleve store flader med højmose, vandfyldte tørveskær og arealer, hvor der indvindes spagnum. Områdets skove og bevoksninger danner landskabsrum i det flade landskab, og de store søer, der engang var tørlagte, ligger med åbne vandflader. Det er et uforstyrret landskab i stor skala med en enkel karakter og få landskabselementer. Her er vidderne så store, at landskabet kan rumme dyrearter som krondyr, vildsvin og elge. Her er også mulighed for at opleve kongeørn, hvilket siger noget om Lille Vildmoses helt særlige naturværdier.

Som i andre naturområder har der også været store menneskelige påvirkninger af landskabet i Lille Vildmose, hvor områder har været afvandet og opdyrket. Men store dele, blandt andet tre af områdets søer, er blevet naturgenoprettet og rummer herved både en særlig natur- og kulturværdi.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Der bør værnes om områdets "vilde" og øde udtryk, fx ved at nye ruter og friluftsanlæg indpasses i områdets landskabskarakter. Lille Vildmose kan med fordel overlades til en naturlig udvikling, dog med en fortsat naturpleje. Der kan også inddrages mere areal, som på sigt kan udvikles til natur.

1 **LIlle Vildmose udgør Danmarks største landfredning. Se ud over området fra udsigtstårnet på Ny Høstemarksvej. Herfra kan man fx se de gamle vandfyldte tørveskær.**

2 **Oplev den naturgenoprettede Birkesø på 130 ha, der for ca. 250 år siden blev afvandet og tørlagt.**

3 **Oplev de store åbne vidder i den oprindelige højmose i Tofte Mose. Man kan dog måske blive en smule bange, når undergrunden gynger og støvlen suges fast, mens ens hoved er fuld af fortidens historier om mosen. Nu om dage er der dog intet at frygte. Du kan gå på en plankesti ud på mosefladen fra Toftesø og bevæge dig sikkert rundt på stier og veje blandt åbne søer og sumpet spagnummose.**

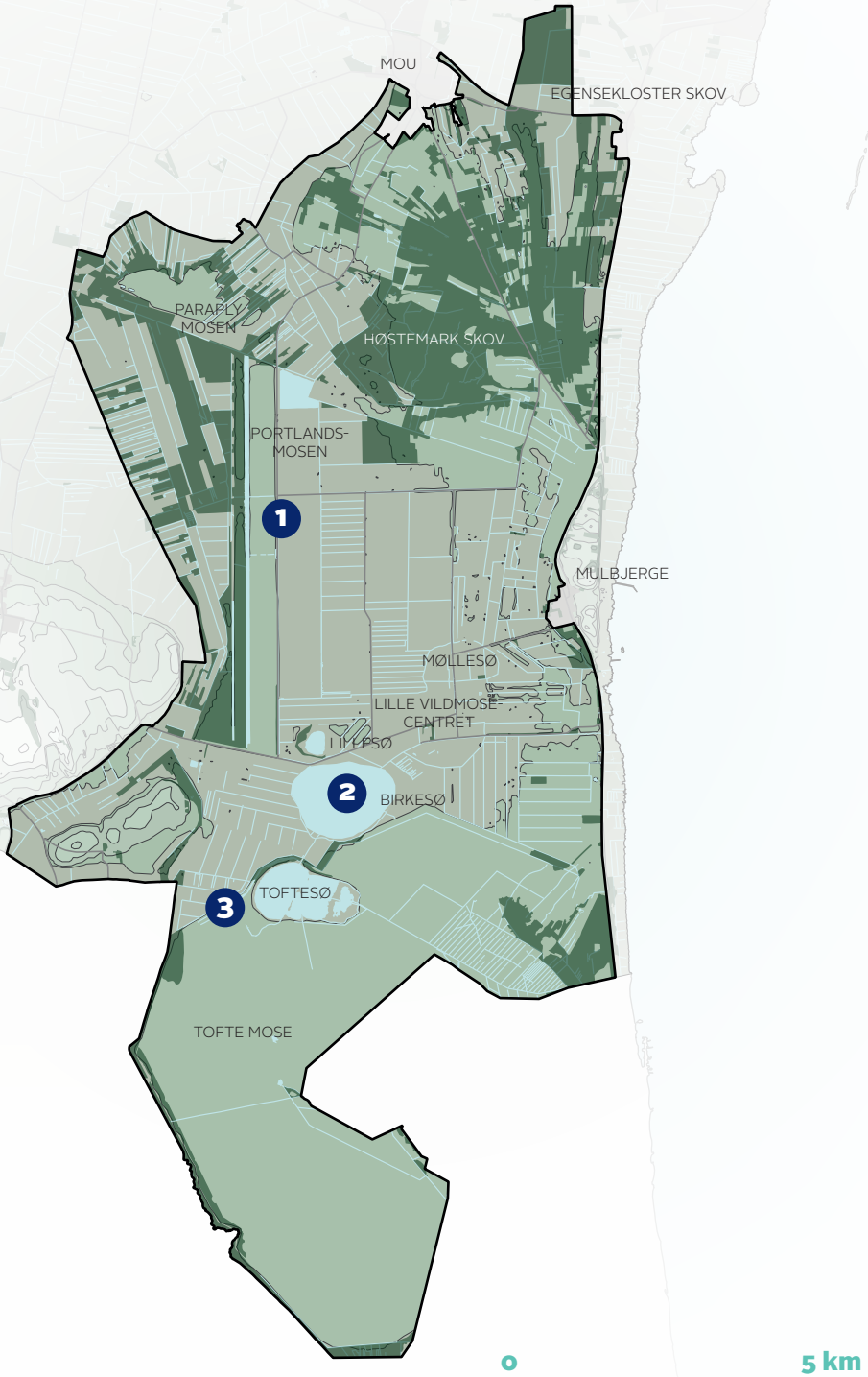

Toftesø, der blev tørlagt for 200 år siden, men blev genskabt i 1973.

I Lille Vildmose er der natur, så langt øjet rækker.

Mou-Rørdal Fjordlandskab

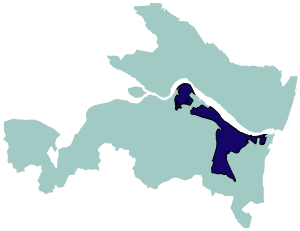

Mou Fjordlandskab strækker sig fra Limfjordens kyst og mod syd mellem Lille Vildmose og Lindenborg Å. Det unge havskabte landskab blev dannet efter sidste istid ved aflejringer fra Stenalderhavet og ved, at landet har hævet sig, da trykket fra isen forsvandt.

LANDSKABETS KENDETEGN

I Mou-Rørdal Fjordlandskab er terrænet fladt med åbne vidder og udsigter. Tættest på Limfjordskysten er der smalle strandenge. Herudover består landskabet mest af intensivt dyrkede marker opdelt af lange lige veje og kanaler, der afvander området og gør det muligt at dyrke. I Mou-Rørdal Fjordlandskab ligger gårde og husmandssteder helt ude til vejene og er omgivet af beplantning. Det er et landskab med en enkel karakter, dog skiller området ved Rørdal og bakken ved Gudumlund sig ud fra det flade landskab. Tættest på Aalborg er landskabet påvirket af store bygninger og tekniske anlæg i Aalborgs bykant, fx ved Aalborg Portlands fabrikker.

LANDSKABETS VÆRDIER

Nærheden til Limfjordskysten er særligt for området. Landskabet er stort set frit for tekniske anlæg, hvilket giver det et roligt udtryk, dog undtaget ved Rørdal med Østhavnen og de store fabrikker. Rørdalsområdet ligger delvist på en af Aalborgs tre kridtbakker, der fortæller en vigtig historie om byens udvikling og undergrundens ressourcer, der helt tydeligt ses i den åbne blå kridtgrav. Gudumlund Hovedgård og Voldsted på den markante bakke ved Gudumlund er også en vigtig historiefortæller i Mou-Rørdal Fjordlandskab, ligesom Klarupgård i områdets nordvestlige del.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

For at fastholde den enkle landskabskarakter med de genkendelige mønstre af lige veje og grøfter er det afgørende, at landskabet ikke tilføres mange nye bygninger og anlæg eller markant skovrejsning. Det vil bryde med områdets åbne og enkle karakter. Hvis områdets kystkarakter og samspil med Limfjorden skal opretholdes, er det vigtigt, at udsynet over vandet ikke sløres af nyt byggeri og anlæg tæt på kysten. Det vil også påvirke landskabsoplevelsen fra Limfjordens modstående kyster. På grund af områdets lave terræn og nærhed til kysten vil klimaforandringer kunne have betydning for området i fremtiden.

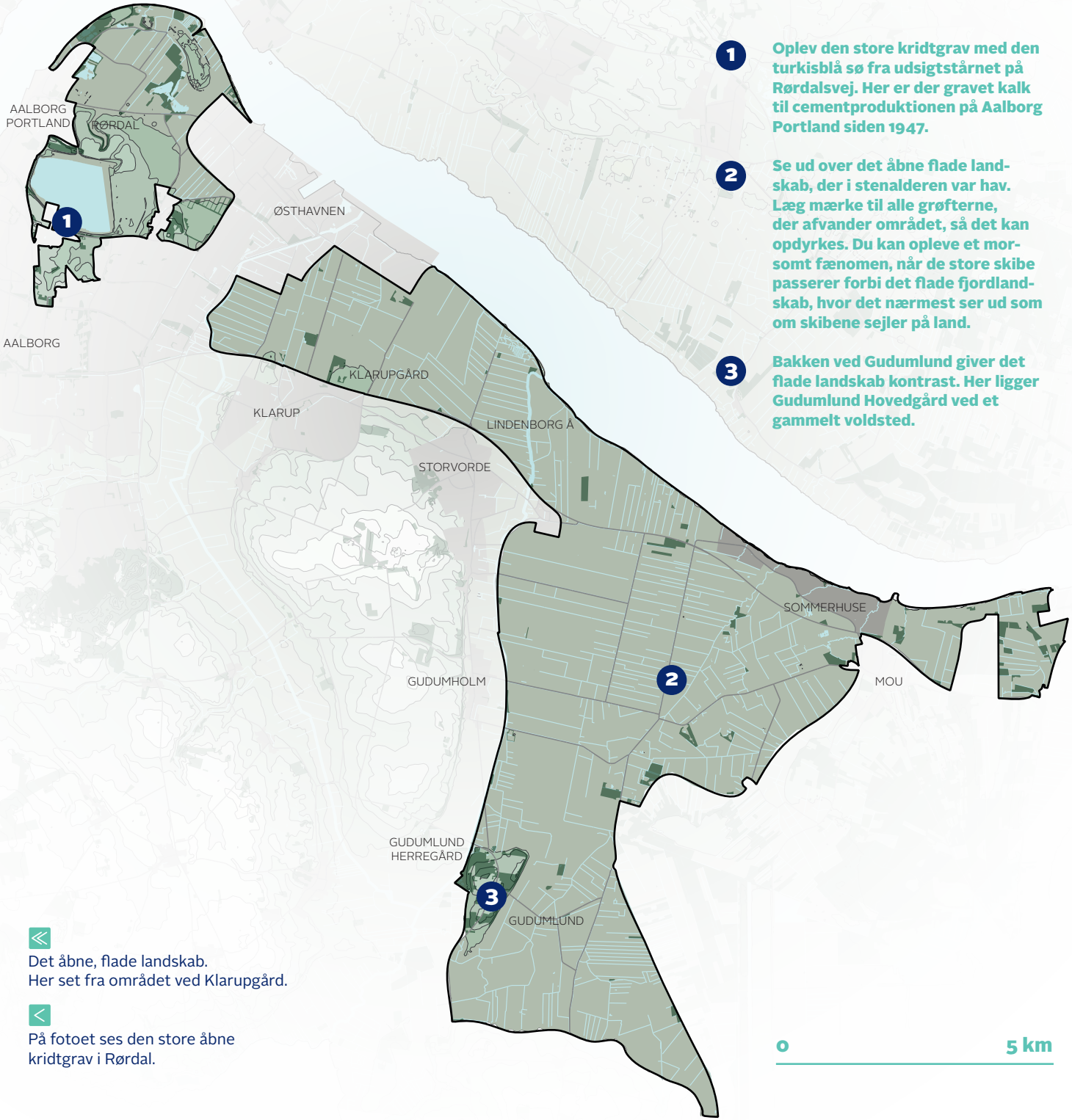

1 **Oplev den store kridtgrav med den turkisblå sø fra udsigtstårnet på Rørdalsvej. Her er der gravet kalk til cementproduktionen på Aalborg Portland siden 1947.**

2 **Se ud over det åbne flade landskab, der i stenalderen var hav. Læg mærke til alle grøfterne, der afvander området, så det kan opdyrkes. Du kan opleve et mærkeligt fænomen, når de store skibe passerer forbi det flade fjordlandskab, hvor det nærmest ser ud som om skibene sejler på land.**

3 **Bakken ved Gudumlund giver det flade landskab kontrast. Her ligger Gudumlund Hovedgård ved et gammelt voldsted.**

Det åbne, flade landskab.
Her set fra området ved Klarupgård.

På fotoet ses den store åbne kridtgrav i Rørdal.

0 5 km

**”Jeg elsker det sted,
hvor havet møder land.”**

Østkysten set fra Mulbjerge.

Kongerslev Bakke

Kongerslev Bakke i kommunens sydøstlige del ligger som en velafgrænset ø omgivet af det flade marine forland, der tidligere var hav. Den hvælvede bakke er en kridtø, som kun er dækket af et tyndt lag jord. Fra højdedrag som fx ved Præstegårdsheden er der smukke udsigter over landskabet.

LANDSKABETS KENDETEGN

Kongerslev Bakke er et opdyrket landbrugslandskab med et storbakket terræn. Oppe på bakken ligger Kongerslev, og på bakkekanten ligger Nørre Kongerslev og Komdrup. Landskabet er åbent, og der er kun få levende hegn, men mellem Kongerslev og Nørre Kongerslev er der spredte skovområder. Fra Kongerslev Bakke er der mange smukke udsigter til naboområderne. Landskabet er i nogen grad sammensat af mange landskabelige elementer, og området opleves uforstyrret af tekniske anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Kongerslev Bakke gemmer på en spændende geologisk fortælling, der kommer til syne øst for Kongerslev i det store åbne kalkbrud, hvor undergrundens kridt ligger som store hvide bjerge. Terrænet gør Kongerslev Bakke spændende - ikke mindst på grund af de markante kontraster mellem selve bakken og de omgivende flade landskaber. Den gamle 30 meter høje kystskrænt med kalkklinten Kællingbjerg er et oplevelsesrigt landskab, både når man færdes i dette karakterområde, og når man betragter Kongerslev Bakke fra det omgivende landskab. Fra den skrånende bakkeside ved Komdrup er der en åben udsigt mod bakkerne ved Kongshøj, Sejlflod og Gudumlund, der sammen med Kongerslev Bakke danner et stort skålformet landskabsrum. Refsnæs Herregård i områdets nordvestlige kant fortæller også en spændende historie, der rækker helt tilbage til 1300-tallet.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Karakterområdet bør fortsat kunne opleves som en åben velafgrænset bakke i det flade landskab. Derfor bør der fx ikke plantes skov på bakkens kanter eller neden for bakken eller placeres store bygninger eller anlæg, der vil tage fokus fra bakkens form og åbne landskab. De særlige udsigter fra bakkekanterne bør der også værnes om, så der fortsat er åbne kig ud over de flade landskaber, der omgiver Kongerslev Bakke.

1 Oplev den gamle kystskrænt ved Kællingbjerg og udsigten over Lille Vildmose.

2 Se ud over Kongerslev Kalkbrud med de hvide bjerge, hvor kridtundergrunden er synlig.

3 Oplev den fredede Præstegårds-hede med fåregræssede overdrev og lynghede med spredte enebær-buske. På de kalkrige bakke-skrænter omkring Kongerslev kan du også opleve en spændende overdrevsvegetation, herunder Knoldet Mjødurt, Hjertegræs, Blodstillende Bibernelle og den meget sjældne art Stor Gyvel-kvæler. Desuden er området levested for den Store Hornugle - verdens største ugle.

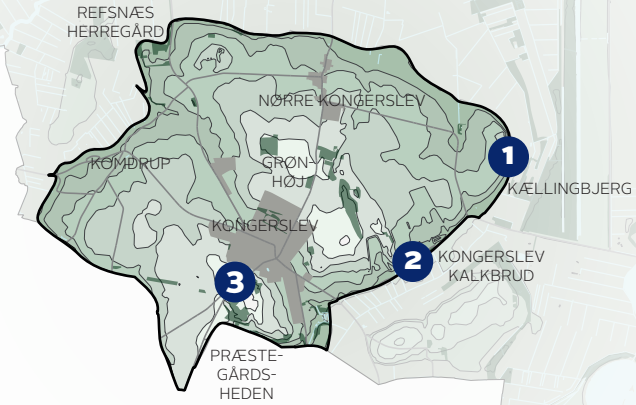

Et kig over Kongerslev Bakkes åbne marker fra Refsnæsvej.

I Kongerslev Kalkbrud opleves undergrundens kridt som et lysende hvidt bakkelandskab.

0 5 km

Lindenborg Ådal og Romdrup Ådal

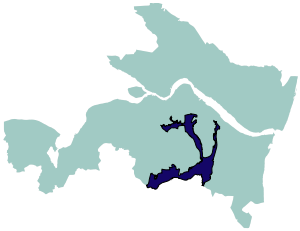

I Aalborg Kommunes sydlige del løber store ådale som grønne strøg gennem landskabet. Lindenborg Ådals sydlige del er en skarp, dyb tunneldal, der har gnavet sig ned i morænelandskabet. Længere mod nord løber åerne gennem det kystnære landskab af hævet havbund fra Stenalderhavet i de bredbundede ådale - Lindenborg Ådal, Romdrup Ådal og Indkildedalen.

LANDSKABETS KENDETEGN

I den sydlige del af Lindenborg Ådal slynger åen sig i et uforstyrret, varieret dallandskab, hvor dalbunden er bred og siderne er stejle. Her er der mange engområder, og kun lidt areal omkring åen er opdyrket. Mod nord løber Lindenborg Ådal og Romdrup Ådal ud i de flade landskaber, der er præget af intensivt landbrug. Her er åerne flere steder blevet rettet ud. Tæt på Aalborg er flere forstyrrende elementer, som fx højspændingsledninger og Aalborgs sydlige bykant, med til at præge landskaberne. Landskabet indeholder mange åbne udsigter, og landskabet opleves sammensat af flere landskabselementer.

LANDSKABETS VÆRDIER

Dallandskabernes langstrakte landskabsforløb inviterer til lange åbne kig langs åerne og smukke udsigter fra dalsiderne og overkanterne. Ådalenes åbne landskaber er stort set uden bebyggelse og fremstår som grønne pauser i det åbne land med spændende overgange og kontraster i landskabet. Særlig værdifulde er de naturnære landskaber med den svungne Lindenborg Ådal mod syd. Ved Gudumholm og Gudumlund indgår Lindenborg Å i et kanalsystem, der engang sikrede vandkraft til nogle af egnens tidlige industrier. Volsted landsby er et besøg værd, her er landbrugsjorden stjerneudskiftet, og inde i byen er husene placeret omkring en åben landsbyforte med gadekær.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Lindenborg Ådals sydlige del bør plejes, så den ikke gror til, da det vil sløre ådalens landskabsform og geologiske fortælling. På de mere landbrugsprægede dele af ådalene kan der med fordel komme flere ekstensive landbrugsarealer. Det vil forbedre den landskabelige oplevelse af ådalene. De bynære dele af Romdrup Ådal og Indkildedalen er forstyrret af tekniske anlæg, infrastruktur og Aalborgs bykant. Ved at reducere tekniske anlæg og forbedre områderne visuelt kan den rekreative værdi for Aalborg og de omkringliggende byer styrkes.

1 **Lindenborg Å er en meget markant, strømmende vandåre i landskabet. Oplev den sydlige del af Lindenborg Ådal med de store enge og naturarealer. På sin vej mod Limfjorden skærer åen sig igennem Rold Skov og rummer en af Danmarks største bestande af havørred. Områdets fortid som stenalder-havbund afsløres, når der skyldes hjertemuslinger og østers frem.**

2 **Oplev det store åbne landskabs-rum mellem Kongerslev Bakke, Sejlflod Bakke og Kongshøj Bakke.**

3 **Oplev Romdrup Ådal, der strækker sig som et fladt dyrket bånd imellem bakkerne.**

4 **Oplev Indkildedalen som en grøn pause, inden Aalborg by rejser sig på bakken.**

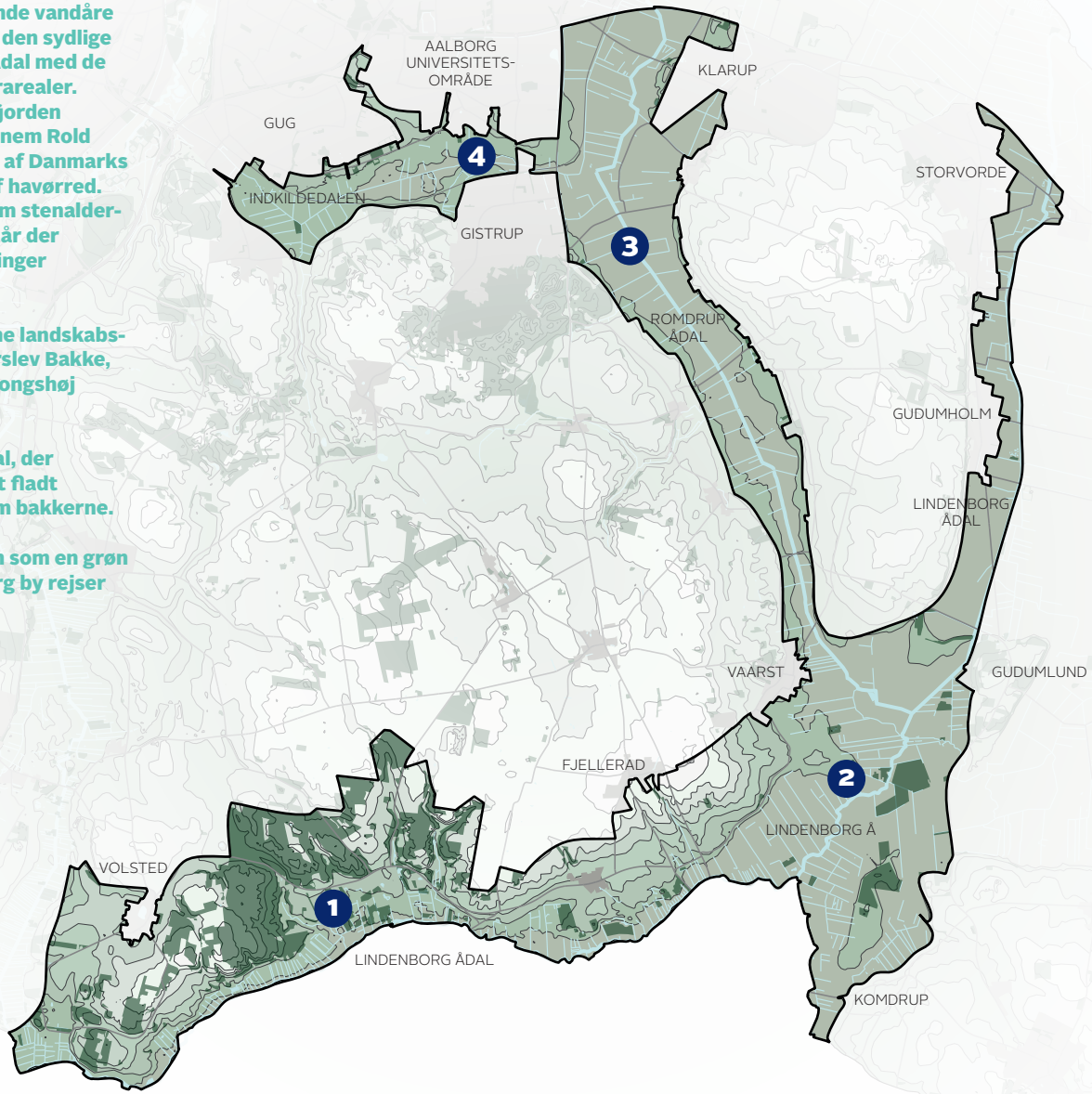

Lindenborg Ådals sydlige del med de store eng-arealer og den uregulerede å. Åen udgør grænsen mellem Aalborg Kommune og Rebild Kommune.

Romdrup Ådal set i retning mod Aalborg med Lundby Bakker på venstre side.

Sejlflod Bakke

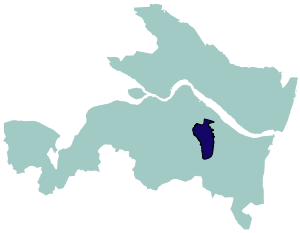

**Sejlflod Bakke hæver sig markant op som en ø i det flade kystnære landskab.
Rundt langs bakkens kant ligger landsbyer som perler på en snor.
På bakketoppen er landskabet åbent og stort med vide udsigter.**

LANDSKABETS KENDETEGN

Sejlflod Bakke er karakteriseret ved en tydelig kuppelformet bakke med en markant overgang til de flade landskaber, der omgiver bakken. Oppe på bakken er der opdyrkede marker, som kun få steder er opdelt af levende hegn. Det giver mange åbne udsigter. Bebyggelsen i området ligger som byer langs bakkens kant og oppe på bakken som mindre ejendomme langs de lige veje. Landskabet har en let sammensat karakter med åbne udsigter fra bakkeplateauet. Karakterområdet opleves uforstyrret af tekniske anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Særligt for området er byernes placering som randbyer langs bakkekanten, hvor den ene by afløser den anden.

Bakkens stejle kanter er også en særlig oplevelse, navnlig mod øst hvor de er stejlest. Her kan man opleve, hvordan bakkekanterne gennem tiden er blevet eroderet af Stenalderhavets bølger.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

For at bevare den tydelige oplevelse af Sejlflod Bakke i det flade landskab og bakkens spændende geologiske fortælling er det vigtigt, at der ikke plantes skov på bakkens kanter eller neden for bakken. Det er også væsentligt, at områdets randbyer forsat kan opleves som selvstændige byer med hver deres særpræg, og at der forsat er ubebygget landskab imellem byerne, hvor de særprægede gamle kystskrænter kan opleves.

1. **Oplev byerne, som ligger langs hele bakkekanten af Sejlflod Bakke. Nogle har vokset sig store og er næsten groet sammen, mens andre fortsat ligger som små landsbyer. Det er ikke underligt at finde stednavne med "-vorde" her. Storvorde betyder stort vagtsted, ligesom Lillevorde betyder lille vagtsted. Dette er spor på, hvordan vores forfædre besejlede og bevogtede kystområdet.**

2. **Kør en tur oppe på Sejlflod Bakke fra Gudum til Romdrup og oplev terrænet og udsigterne.**

3. **Oplev den markante gamle kystskrænt ved Gudumholm.**

De åbne kig oppe fra bakken.

Den gamle kystskrænt ved Gudumholm.

”I fjordlandskaberne er der åbent og højt til loftet.”

Limfjordslandskabet vest for Aalborg Lufthavn.

Kongshøj Bakke

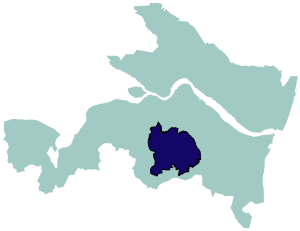

Kongshøj Bakke er en kridtø, der ligger som en velafgrænset forhøjning i landskabet, omgivet af dale på alle sider. Fra alle bakkens kanter er der smukke udsigter, og oppe på bakkens plateau opleves landskabet åbent og stort.

LANDSKABETS KENDETEGN

Kongshøj Bakke træder frem i landskabet med sin tydelige form. Terrænet er storbakket og nogle steder mere ujævnt og kuperet. På bakkesiderne er landskabet præget af naturområder, mens bakkens øvre plateau er intensivt opdyrket. Områdets byer ligger typisk som randbyer i bakkens kant. Tættest på Aalborg har blandt andet Gistrup vokset sig stor som en forstad til Aalborg. I det åbne land ligger ejendommene ofte langs vejene på bakkeplateauet. Landskabet har en let sammensat karakter med vide udsigter fra bakkeplateauet og kanterne. Karakterområdet opleves stedvist forstyrret af tekniske anlæg og af råstofindvinding.

LANDSKABETS VÆRDIER

Særligt for området er bakkens overgang til de omkringliggende dalstrøg i Indkildedalen mod nord, Romdrup Ådal mod øst, Lindenborg Ådal mod syd og Østerådalen mod vest. Området indeholder også oplevelsesrige landskaber som Poulstrup Sø, Dall Hede, Kongshøj Skov og Lundby Bakker. Alle er de væsentlige bynære udflugtsmål med stor landskabsværdi.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Kongshøj Bakke er et særligt landskab geologisk set. Der bør derfor lægges vægt på at sikre oplevelsen af bakkens form, skrænter og overgang til de omkringliggende dallandskaber. Bakkens kanter og fod bør friholdes for sammenhængende byggeri og skov, hvilket også kan friholde de fine udsigter fra bakkekanterne og bakkeplateauet.

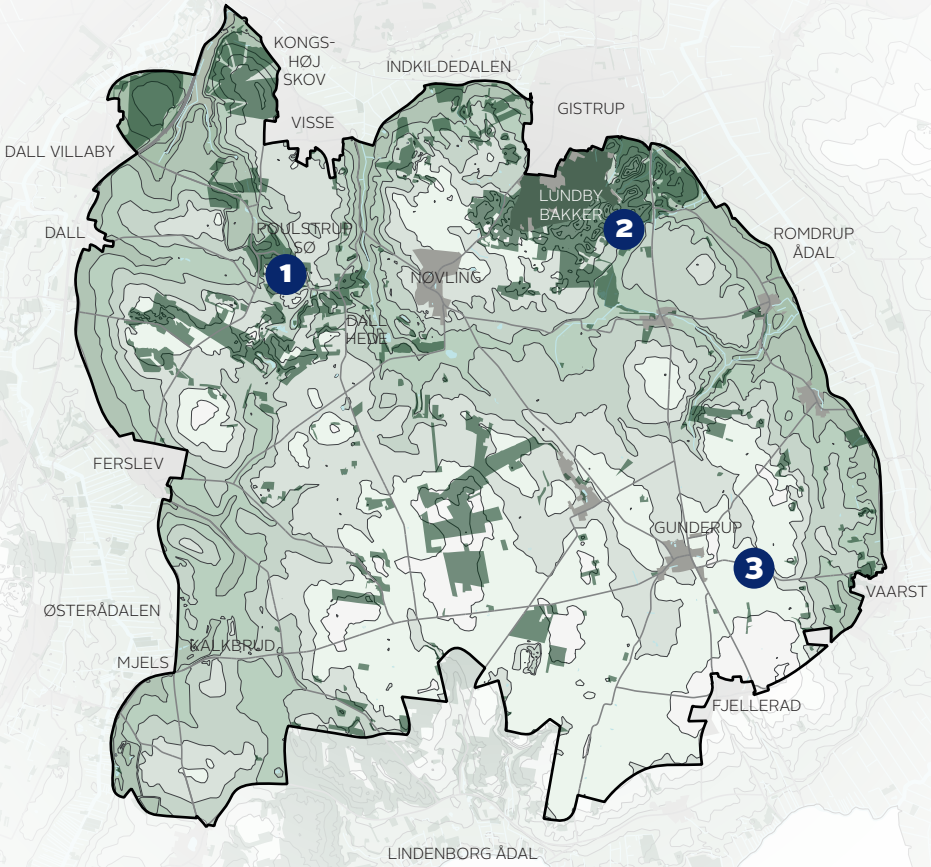

1 **Gå en tur i de skovklædte bakker og spredte hedearealer ved Poulstrup Sø. Tænk på, at søen er dannet som et dødishul, hvor en isblok har ligget tilbage og smeltet i landskabet og har efterladt en lavbundet skovsø. I maj måned ligner skovbunden omkring søen et tæppe af hvide anemoner, og der trives store mængder af små, betagende vækster mellem skovens træstammer.**

2 **Oplev det kuperede skovklædte randmorænelandskab i Lundby Bakker, hvor isen for ca. 117.000-13.000 år siden har formet terrænet. I Lundby Krat får døde træer lov til at blive liggende, hvilket giver et mere urskovsagtigt præg.**

3 **Kør ad vejen mellem Gunderup og Vaarst og oplev den blødt formede bakkekant.**

Kig fra Kongshøj Bakke
i retning mod Mulbjerge.

Det åbne kalkbrud
ved Mjelsvej.

0 5 km

Østerådalen

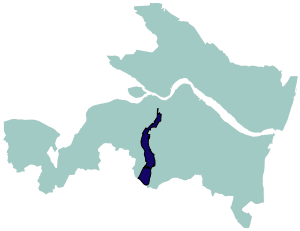

Østerådalen er en ca. 17 km lang, åben og bredbundet ådal, der som et grønt bånd strækker sig gennem landskabet fra kommunegrænsen i syd og helt ind i Aalborg by. Østerådalen er en tunneldal formet af smeltevand, der har strømmet under isen, da isen smeltede i sidste istid for ca. 15.000 år siden.

LANDSKABETS KENDETEGN

Da Ishavet og Stenalderhavet dækkede store dele af Nordjylland, var Østerådalen en fjord. I dag er ådalen et markant dalstrøg. I Østerådalens sydlige del er der mange eng- og mosearealer, mens der er dyrkede marker længere mod nord. Tættest på Aalborg er ådalen naturgenoprettet og indrettet som et bynært rekreativt landskab. Som ved mange andre ådale ligger bebyggelsen på overkanten af ådalen. I Østerådalens centrale og nordlige del har landsbyerne Svenstrup, Skalborg og Gug vokset sig store, så de danner en bykant rundt om Østerådalen. Den centrale del af Østerådalen er forstyrret af mange højspændingsledninger og af motorvejen, som krydser ådalen.

LANDSKABETS VÆRDIER

I Østerådalen kan man opleve et samlet, velafgrænset dalstrøg, der med sin form tegner sig tydeligt i landskabet.

Området byder på fine vide udsigter på langs af dalen og fra de højtliggende kanter. Det gør Østerådalen til et oplevelsesrigt landskab.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

For at bevare landskabets åbne karakter og tydelige landskabsform er det afgørende, at området fortsat afgræsses eller dyrkes, så det ikke gror til. Ådalen bør ikke tilplantes med skov, da det vil sløre landskabsformen.

Østerådalen bør, så vidt muligt, friholdes for byggeri og flere tekniske anlæg. Det kan være en udfordring, da ådalen i høj grad er taget i brug til tekniske anlæg. Bykanten ved Svenstrup, Skalborg og Gug kan gøres mere grøn, hvilket vil styrke landskabsoplevelsen i Østerådalen.

1 **Oplev det bynære landskab, hvor Østeå er genslynget. De mange rekreative stier er som skabt til sund motion for det moderne bymenneske. Her kan du gå, cykle, ride, sejle i kano og fiske i ådalslandskabet eller bare lytte til fuglene eller meditere i naturen.**

2 **Ved Ellidshøj og Svenstrupholm er terrænet forhøjet. Det skyldes gamle aflejringer i dalbunden fra dengang, Ishavet og Stenalder-havet fyldte Østerådalen med vand og gjorde den til en fjord med de to små øer.**

3 **Oplev den sydlige mere ekstensive del af Østerådalen, fx fra Mjels Brovej.**

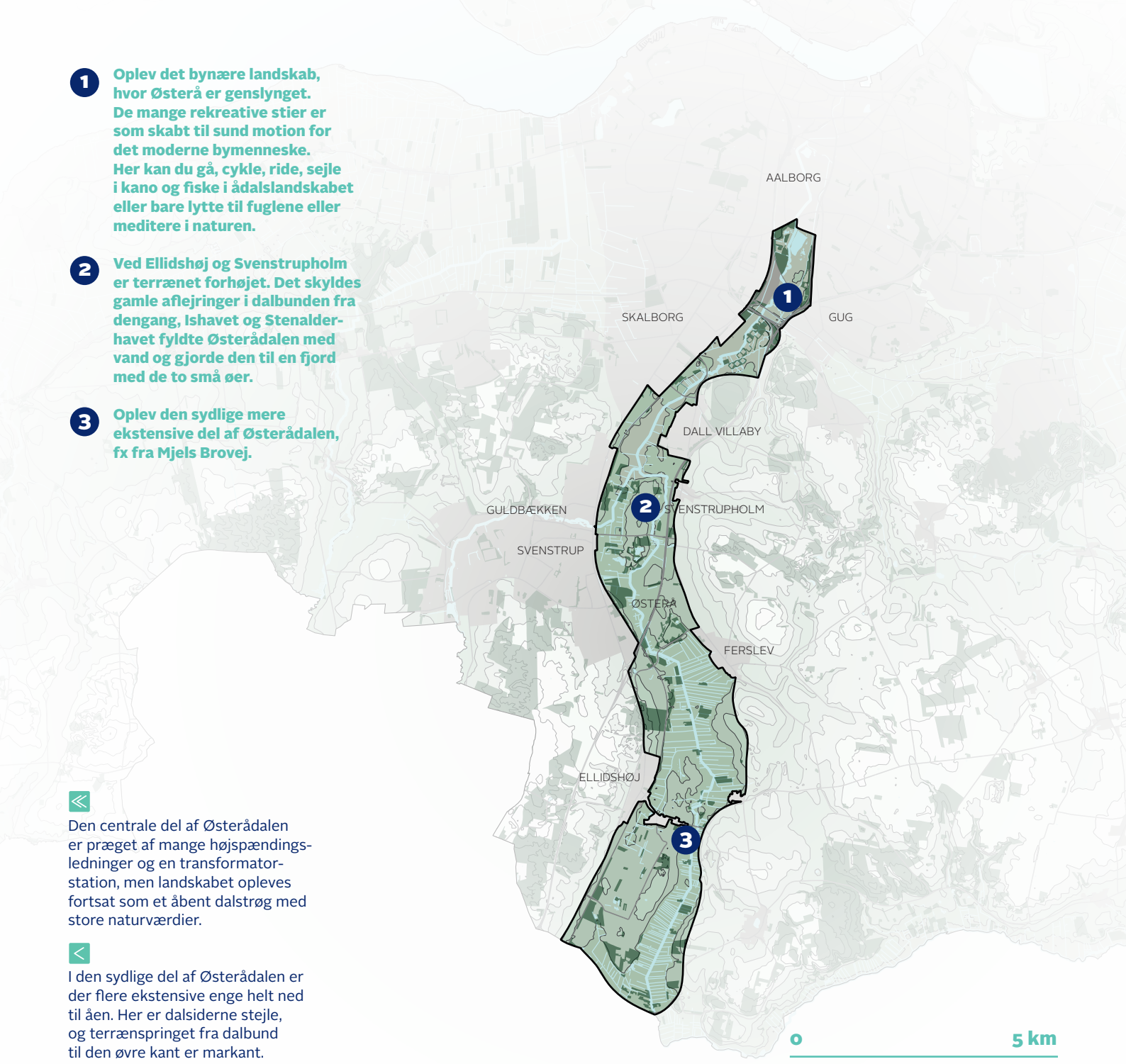

Den centrale del af Østerådalen er præget af mange højspændings-ledninger og en transformator-station, men landskabet opleves fortsat som et åbent dalstrøg med store naturværdier.

I den sydlige del af Østerådalen er der flere ekstensive enge helt ned til åen. Her er dalsiderne stejle, og terrænspringet fra dalbund til den øvre kant er markant.

Drastrup-Svenstrup Skovlandskab

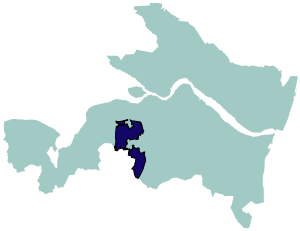

I Drastrup-Svenstrup Skovlandskab er både gamle og nye skovområder med til at give landskabet karakter. Områdets nye skove tæt på Aalborg er plantet for at sikre vores grundvand - en indsats der også påvirker landskabets karakter og oplevelser.

LANDSKABETS KENDETEGN

Drastrup-Svenstrup Skovlandskab har et højtliggende, storbakket terræn. Ved Guldbækken og Hasseris Å skaber markante dalstrøg kontrast til det skovprægede landbrugslandskab. De mange skovområder inddeler landskabet i mindre landskabsrum, og kun i den nordlige del er der åbne vide udsigter fra det højtliggende landskab over de flade kystlandskaber omkring Limfjorden. Midt i området ligger Svenstrup, der opdeler området i en nordlig og sydlig del, og navnlig i den nordlige del opleves landskabet som bynært. Karakterområdet har en sammensat karakter, og området er noget påvirket af højspændingsledninger og motorvejen, der gennemskærer områdets sydlige del.

LANDSKABETS VÆRDIER

I området er der en fin mosaik af skovområder blandet med landbrug i de rum, som skov og hegn danner. Særlig tydelig er denne karakter syd for Svenstrup i retning mod Hovheden i Rebild Kommune, hvor det varierede terræn og de mange mindre skovområder danner små landskabsrum med stor variation. Hasseris Ådal er en særlig værdi i området med sit naturnære dalstrøg om den bugtede, uregulerede å. Her er der også mange kulturspor og gravhøje.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Der bør lægges vægt på at bevare og gerne udvikle landskabets skovkarakter med mere skov, så områdets mosaik mellem skove og landbrugsarealer styrkes. Områdets mange skovbryn bør ligeledes sikres og styrkes som en væsentlig landskabelig oplevelse. De fine ådalslandskaber omkring Guldbækken og Hasseris Å bør friholdes for skov, bebyggelse og anlæg.

1 **Oplev det bakkede skovlandskab i den sydlige del af karakterområdet. Store skovrejsningsprojekter byder sammen med områdets tidligere råstofgrave på mange forskellige muligheder for et aktivt friluftsliv, herunder overnatning i shelters og mountainbiking. Flere skove bidrager desuden til en højere biodiversitet i fremtiden, når træerne ældes og bliver et endnu mere værdifuldt levested for insekter og svampe.**

2 **Oplev Hasseris Ådals slyngede forløb gennem det bakkede landskab.**

3 **Oplev Store Restrup Herregårds imponerende bygninger.**

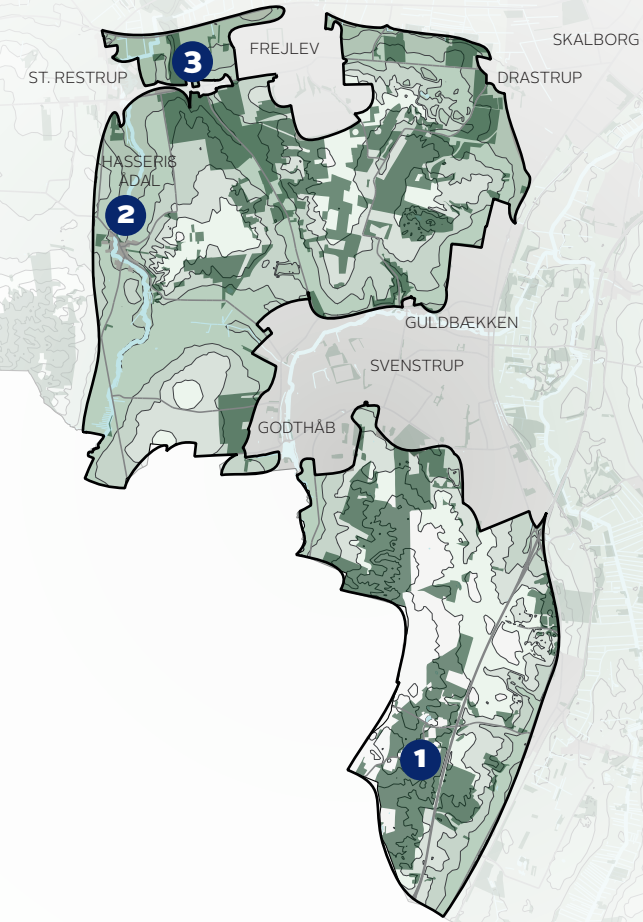

Mod syd er landskabet præget af de mange skove, der opdeler landskabet i mindre rum.

Mod nord er landskabet mere sammensat og åbent, samt præget af tekniske anlæg og nærhed til byer.

0 5 km

”Dallandene rækker ud efter Limfjorden som lange, grønne fingre. Oldgamle ådale med fortid som vandveje og ufremkommelige sumpe. Mine børns jubelskrig runger over Halkær Å, når en sprællende ørred landes.”

Halkær Ådal.

Nørholm Fjordlandskab

Nørholm Fjordlandskab strækker sig langs Limfjordskysten fra Aalborg til Nibe. Midt i det flade kystlandskab ligger den aflange Nørholm Bakke. Bakken har ligget som en ø i Stenalderhavet, og dens nordlige kant er slebet stejl af Stenalderhavets bølgekraft.

LANDSKABETS KENDETEGN

Den flade del af Nørholm Fjordlandskab er dannet som marint forland. Det betyder, at det tidligere har ligget under havet, hvor kun moræneknolden Nørholm Bakke tittede op. Tættest på kysten er der smalle strandenge, mens hovedparten af det flade landskab er opdyrket og afvandet med grøfter. Oppe på bakken er jorden mere frugtbar, og området er opdyrket. Landskabet opleves åbent, og der er kun skov ved Gammelmose. Bebyggelsen i området følger områdets terræn og er placeret i det lille fiskerleje Klitgård mod vest, samt som gårde beliggende på bakkens kant. Oppe på bakkeplateauet ligger Nørholm og to sommerhusområder. Langs Nørholmsvej fornemmer man nærheden til Aalborg, hvor de gamle smågårde efterhånden er byttet ud med store landvillaer. Karakterområdet har en overvejende enkel karakter og opleves uforstyrret af tekniske anlæg og infrastruktur.

LANDSKABETS VÆRDIER

Nørholm Fjordlandskabs enkle, åbne og kystnære karakter gør, at landskabet er præget af mange udsigter og kontakt til fjorden. Området fortæller synlige geologiske historier i det havskabte kystlandskab, fx i den markante gamle kystskrænt på nordsiden af Nørholm Bakke og i samspillet mellem landskabet og bebyggelsens placering.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Der bør lægges vægt på at sikre oplevelsen af den tydeligt afgrænsede Nørholm Bakke i det flade kystlandskab. Det vil sige, at kystskrænterne ikke bør beplantes, sløres af bebyggelser eller af terrænændringer. Det er også væsentligt at passe på det åbne, flade fjordlandskab af marint forland, fx ved at sikre, at strandengene styrkes og har plads til at kunne etablere sig længere inde i landet i takt med fremtidige havvandsstigninger.

1 **Oplev Nørholm Bakke der løfter sig op i det flade kystnære landskab. Fra Nørholm Bakke er der storslåede udsigter over Nørholm Enge og Gjøl Bredning. Gå en tur på skolestien ved Nørholm Skole. Den fører ned over den tusinde år gamle Litorinahavsskrænt – et spændende vidnesbyrd om egnens geologiske dannelse. Her kan man få sindet fyldt med de tre flade striber i landskabet: land – vand – land.**

2 **Besøg Klitgårds Fiskerleje med havn og en samling af mindre gårde og huse helt tæt på Limfjorden.**

3 **Oplev det sandflugtsprægede område ved Gammelmose, hvor flyvesand har formet et ujævnt terræn i det flade kystlandskab.**

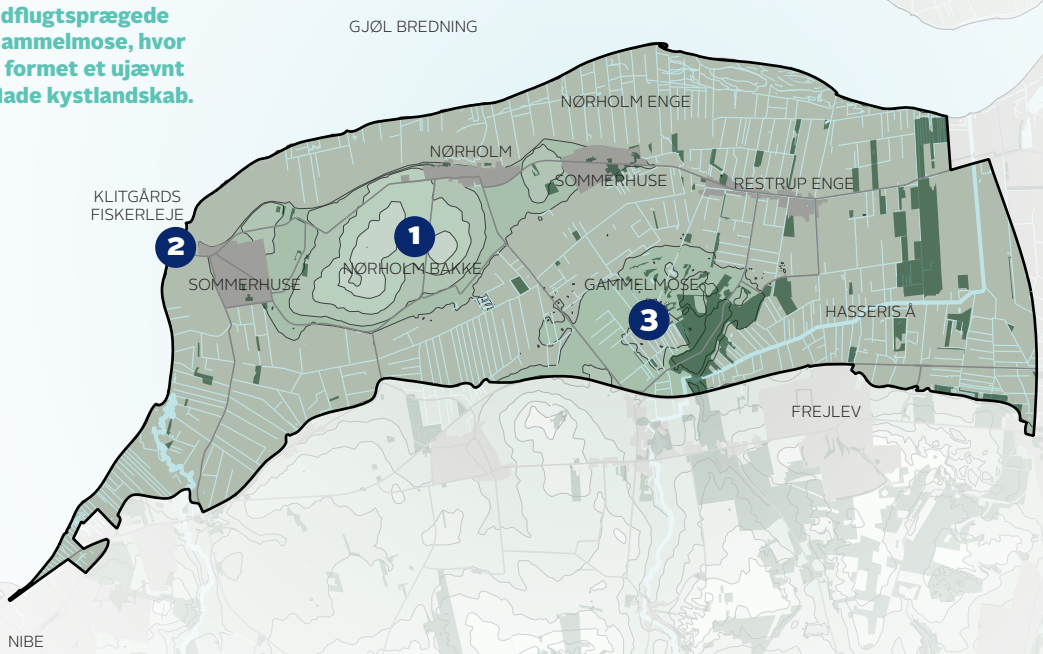

De åbne flade landbrugsarealer nord for Nørholm Bakke set i retning mod Limfjorden.

Den gamle kystskrænt i den nordlige kant af Nørholm Bakke.

0 5 km

Sønderholm Bakkelandskab

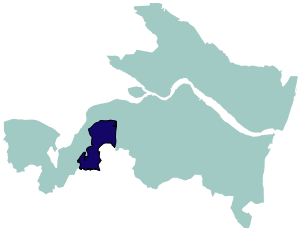

Sønderholm Bakkelandskab opleves som et storbakket, højtliggende landbrugslandskab med gode jorde og flere større gårde. Området har en markant overgang til nabolandskaberne, der ligger lavt i landskabet, hvilket giver mange åbne udsigter.

LANDSKABETS KENDETEGN

Sønderholm Bakkelandskab er et højtliggende, intensivt dyrket landbrugslandskab med et storbakket terræn. I den nordlige del er der mange levende hegn i nord/sydgående retning, som inddeler markerne. Området rummer også flere spredtliggende småskove og en større tilplantning ved Sønderholm Plantage. Bebyggelsen består af mindre ejendomme langs vejene og større ejendomme ude på markfelterne. Mod nord ligger Sønderholm lavt i landskabet. Karakterområdet har en delvis sammensat karakter og mange vide udsigter over landskabet, men er i nogen grad påvirket af vindmøller og anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Sønderholm Bakkelandskabs særlige terræn giver landskabet karakter. Det opleves fx ved den høje kystskrænt mod nord, der har udsigt over Limfjordslandskabet, og i det højtliggende bånd af fortidsminder langs med Hasseris Ådal. Det markante sandflugtsprægede landskab med Sønderholm Plantage og ved Vokslev Hede er også områder, som tegner områdets karakter, ligesom de højtliggende områder mod syd med de mange gravhøje og kulturspor, hvor den Østhimmerlandske højderyg for alvor tegner sig i landskabet.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

For at opretholde den nordlige kystskrænt som et tydeligt landskabselement i samspil med det flade fjordlandskab langs Limfjorden bør bakkefoden og skrænten friholdes for sammenhængende byggeri, anlæg og skov. Områdets mange gravhøje i de højtliggende landskaber er en væsentlig oplevelse, hvis visuelle værdi ikke bør sløres med beplantning, tilgroning eller byggeri.

1 Troldkirken ligger som et markant fortidsminde og vidner om overgangen fra jægerstenalder til bondestenalder. Oplev her udsigten over Limfjorden fra den højtliggende gamle kystskrænt.

2 Besøg landskabet omkring Vokslev Hede, hvor der på de højtliggende områder - herunder kommunens højeste punkt Nørreknold med 106 m - er en fantastisk udsigt og mange gravhøje.

3 Oplev det tidligere sandflugtslandskab, der i dag er tilplantet med Sønderholm Plantage.

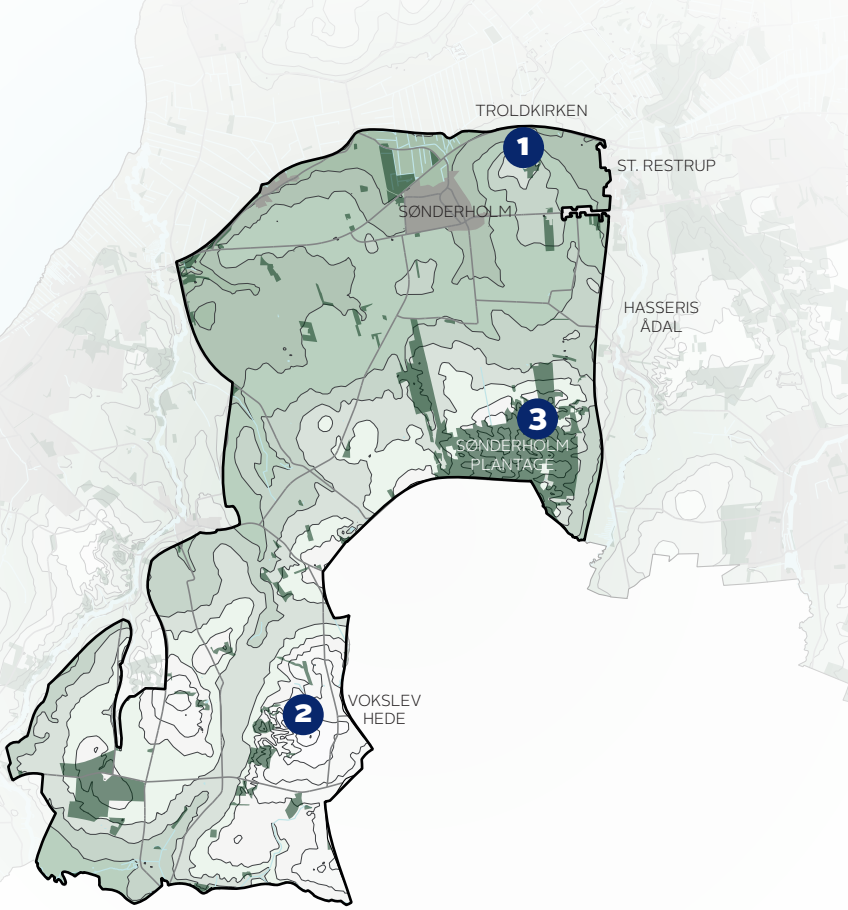

Billedet viser en del af bakkelandskabet, som ligger på tværs af Aalborg og Rebild Kommuner. I baggrunden ses Nihøje fra bronzealderen.

Stengraven "Troldkirken" højt på kanten af den gamle kystskrænt.

0 5 km

Binderup Ådal

Siden istiden har Binderup Å skåret sig ned i en smal dal i morænelandskabet i kommunens sydlige del. I dalsidernes blottede kalkprofiler kan man opleve den hårde bryozokalk, der er dannet af kalkholdige dyr (bryozoer), der er blevet aflejret i tertiærtidens varme hav.

LANDSKABETS KENDETEGN

Binderup Ådal er en skarpskåret og smal ådal med stejle sider og et ureguleret åløb. I dalbunden er der engarealer, og dalsiderne er præget af overdrevsarealer. Ovenfor de stejle dalsider ligger bebyggelsen som randbebyggelse, dog har Vokslev bredt sig ned på tværs af ådalen. Området er rigt på fortidsminder, og det rummer særlige og spændende fortællinger om geologien og livet på egnen. Området har en enkel karakter, og i landskabet er der mange vide udsigter på langs af dallandskabet og til de omkringliggende bakkelandskaber.

LANDSKABETS VÆRDIER

Binderup Ådals tydelige og langstrakte dalforløb er en værdi i landskabet. Herudover rummer området både en spændende geologi og kulturhistorie. Ved Huul Vandmølle og Klæstrup Vandmølle fortæller kulturmiljøet om brugen af landskabet og vandkraft. I Vokslev Kalkgrav kan man opleve grænselaget, der adskiller kridt- og tertiærtidens aflejringer - en geologisk fortælling af international interesse. Det tynde lerlag indeholder et højt indhold af grundstoffet iridium, der findes i meteoritter, og laget markerer den pludselige afslutning af dinosaurernes 170 mio. års dominans på jorden.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

I Binderup Ådal er det vigtigt at undgå tilgroning og at sikre, at området afgræsses og naturplejes, så det fortsat er muligt at opleve den skarpt tegnede dalstrækning gennem landskabet, områdets ekstensive naturpræg og den uregulerede å. Det er også væsentligt at formidle områdets særlige fortællinger.

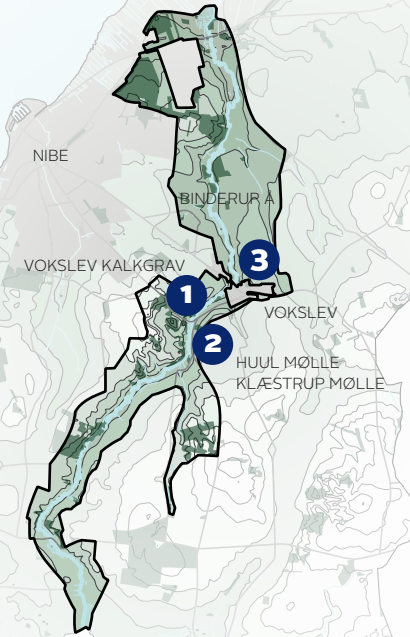

1. **Oplev Vokslev Kalkgrav, hvor der siden 1800-tallet har været gravet kalk. Her kan man studere grænselaget mellem kridttidens bløde skrivekridt og tertiærtidens hårde bryozokalk.**

2. **Binderup Å har bevaret et ureguleret og dynamisk forløb på en strækning på omkring 20 km. Åens rene vand og høje biodiversitet samt den store bækørredbestand har i årtier tiltrukket lystfiskere fra hele verden. Besøg også Huul Mølle og Klæstrup Mølle, der udgør et unikt kulturmiljø ved Binderup Å. De to møller er de eneste bevarede vandmøller af de syv vandmøller, der har udnyttet vandkraften i åen.**

3. **Oplev Vokslev der ligger på tværs af ådalen - både oppe og nede i terrænet.**

Landskabet ved Huul Vandmølle.

Binderup Ådal skærer sig ned som en smal stribe i det bakkede landbrugs-landskab.

0 5 km

”

Da isen havde tid, asede og masede den med landet, så det blev ganske bulet og bøjet. Jeg mister helt pusten og får bly i benene i forsøget på at komme op på toppen.”

Vår Ådal nord for Farstrup.

Bislev Bakkelandskab

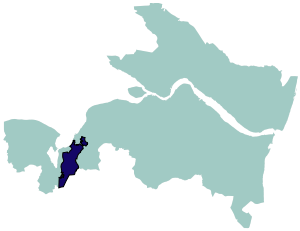

Bislev Bakkelandskab ligger højt i landskabet mellem Binderup Ådal og Halkær Ådal. Landskabet er et typisk landbrugslandskab med et storbakket terræn, hvor områdets morænebakker er formet af istidens gletsjere, der har bevæget sig hen over landskabet og modelleret terrænet.

LANDSKABETS KENDETEGN

Bislev Bakkelandskab er et højtliggende, intensivt dyrket landbrugslandskab med et storbakket terræn. Omkring markerne er der levende hegn. Områdets bebyggelse er samlet i Bislev, som ligger centralt i området, og Djørup - en velbevaret landsby, som ligger ved en sidedal til Halkær Ådal. Der er flere større gårde i området, hvoraf flere ligger let trukket væk fra vejene. Områdets mindre ejendomme har karakter af hedebrug, hvor kun mindre arealer er opdyrket. Området har en sammensat karakter med åbne udsigter, der stedvist giver flotte kig ud over landskabet. Området opleves uforstyrret af tekniske anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Bislev Bakkelandskab viser det typiske danske landbrugslandskab. Fra de højtliggende områder ud mod Halkær Ådal og Nibe Bredning er der fine udsigter. Flere steder er bakkekanten mod Halkær Ådal fliget af smeltevandsdale, hvor isens smeltevand har strømmet mod dalen og skåret sig ned i terrænet. I områdets østlige kant mod Binderup Ådal kan man opleve et bånd af gravhøje på landskabets højdedrag.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Bislev Bakkelandskab bør vedligeholdes som et typisk landbrugslandskab. Et vigtigt landskabstræk at værne om er områdets hegnsstruktur, der opdeler landbrugslandskabet i små til middelstore marker. Områdets udsigter er også vigtige at bevare og friholde. Den visuelle og landskabelige værdi af fortidsminderne langs med Binderup Ådal bør sikres og formidles.

1. Store dele af landskabet er præget af intensivt landbrug, hvor markerne ofte er inddelt af levende hegn.

2. Oplev Bislev Kirke, der kan ses over store afstande fra landskabet omkring Bislev.

3. Fra de højtliggende landskaber ud til Halkær Ådal og Nibe Bredning er der smukke udsigter.

4. Ad vejen mellem Grydsted og Korsbjerg Høj kan blikket vandre ned over den gamle købstad Nibe - et typisk eksempel på placering af en by i middelalderen i læ af bakker og med rent vand fra kilder.

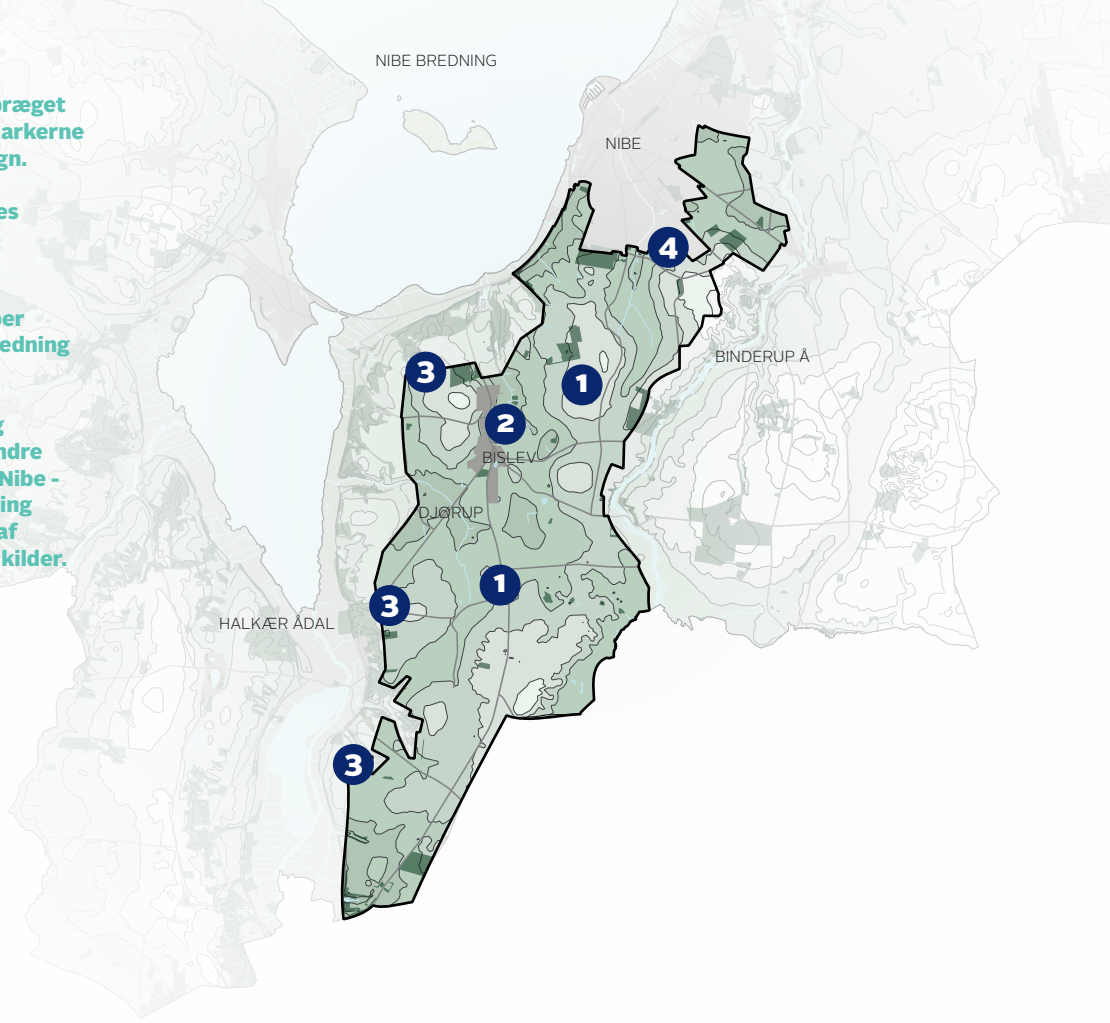

Et åbent kig over landskabet mod Bislev fra Snorupvej.

Mange steder er landskabet præget af levende hegn, der inddeler landskabet i rum.

Halkær Ådal

Halkær Ådal strækker sig som en markant grøn kile fra kommunegrænsen i syd til Limfjorden i nord. Ådalen er en tunneldal, der er dannet ved at vandmasser fra isens afsmeltning har strømmet under isdækket og formet landskabet. I stenalderen var Halkær Ådal en fjord.

LANDSKABETS KENDETEGN

Halkær Ådal er en stor og åben ådal med stejle sider, der er furede af smeltevandsdale. I den brede dalbund løber Halkær Å, der på strækninger er rettet ud. Åen er omgivet af eng- og mosearealer. Midt i området ligger den 100 ha store naturgenoprettede Halkær Sø. På dalsiderne er der opdyrkede marker eller overdrevsarealer med kildevæld og spredte småskove. Områdets bebyggelse ligger enten langs foden af dalsiderne eller på overkanten, hvor der også er flere gravhøje. Hvalpsundstien på det gamle jernbanetracé mellem Aalborg og Hvalpsund løber gennem Halkær Ådal. Landskabet har en sammensat karakter, og det er præget af vide udsigter på langs af dallandskabet og over Halkær Sø, Halkær Bredning og Nibe Bredning.

LANDSKABETS VÆRDIER

Halkær Ådal er med sin landskabsform og store naturindhold en markant og oplevelsesrig landskabskile. Nede i ådalen opleves det store landskabsrum næsten uafhængigt af de omkringliggende landskaber. Ådalens mange fortællinger giver området værdi, fx Halkær Voldsted fra middelalderen med borgbanke og voldgrave, Halkær Vandmølle der i dag er naturcenter, Sebber Kloster og Sebber Kirke samt Lundbæk Herregård.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

I Halkær Ådal er det vigtig at værne om oplevelsen af det store samlede landskabsrum, fx ved at undgå tilgroning nede i dalbunden, da det vil sløre oplevelsen af dalens form. Området kan styrkes som et sammenhængende landskabsstrøg og naturområde, bl.a. ved at hindre at dalsiderne beplantes eller sløres af anlæg eller sammenhængende bebyggelser.

1 **Besøg Sebbersund og oplev den markante morænebakke Skt. Nikolaj Bjerg på halvøen mellem Halkær Bredning og Nibe Bredning.**

2 **Oplev Halkær Voldsted fra middelalderen. Gå en tur ad Hvalpsundstien til Halkær Mølle. På vej op til en imponerende bakketop umiddelbart vest for Ørnehøje kommer du forbi den gamle vandmølle og mølledam. Musvågerne jager langs de høje bakker og kan ofte iagttages set oppefra og ned.**

3 **Stå ved Halkær Sø og oplev herfra Halkær Ådals store sammenhængende landskabsrum med den brede dalbund og de stejle dalsider.**

4 **Den smukke, gamle herregård Lundbæk ligger på kanten af Limfjordskysten og fungerer i dag som Nordjyllands Landbrugsskole. I parken omkring de imponerende bygninger findes nogle af Danmarks ældste takstræer, og ved landevejen står formentlig Danmarks ældste lindetræ.**

Området omkring Halkær Voldsted og den naturgenoprettede Halkær Sø.

Halkær Ådal set i retning mod Halkær Bredning.

Skørbæk Bakkelandskab

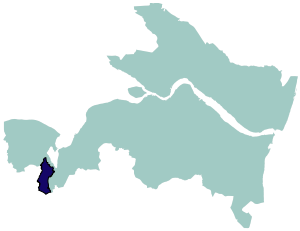

Skørbæk Bakkelandskab varierer mellem et højtliggende, storbakket plateau med landbrugsarealer og mere kuperede og ujævne landskaber med småskove og naturområder navnlig i områdets kanter. Skørbæk by ligger lavt mellem to markante bakkekamme.

LANDSKABETS KENDETEGN

Skørbæk Bakkelandskab er meget varieret. Her er intensivt dyrkede marker på de højtliggende storbakkede områder og et stort antal mindre skove og bevoksninger i de ujævne og kuperede områder. I landbrugsområderne er markerne ofte omgivet af levende hegn. Bebyggelsen i området består af små ejendomme langs vejene, der er dog enkelte store gårde i områdets sydlige del. Den øvrige bebyggelse ligger i Skørbæk og i Ejdrup. Området har en sammensat karakter, og landskabet er kun lidt påvirket af tekniske anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Områdets terræn og udsigter giver landskabet værdi, navnlig mod øst. I denne del af karakterområdet løber der desuden en lavning med et bånd af søer med Skørbæk Sø som den største. Søerne er dødishuller, der er dannet ved, at isblokke har ligget tilbage i landskabet da isen smeltede. Disse har efterladt vandfyldte lavninger. I området omkring Vidkær Å er det varierede landskab særlig oplevelsesrigt med mange kulturspor. Ved Skørbæk Hede ligger gravhøjene Savhøje på en linje i landskabet.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Der bør lægges vægt på at bevare og styrke oplevelsen af landskabets varierede terræn, hegnsstruktur og mosaik af små skove, landbrugsarealer og ekstensive arealer. Det kan være en udfordring at bevare områdets mange levende hegn, der tilfører landskabet variation og inddeler det i rum.

1 Oplev Skørbæk, der ligger i et lavt landskabsstrøg mellem to bakkekamme.

2 Omkring Vidkær Å varierer landskabet mellem dyrkede marker og enge.

3 På Skørbæk Hede kan du mærke historiens vingesus. Her ses flere spor efter jernalder-bøndernes plove og markeringer af deres huse.

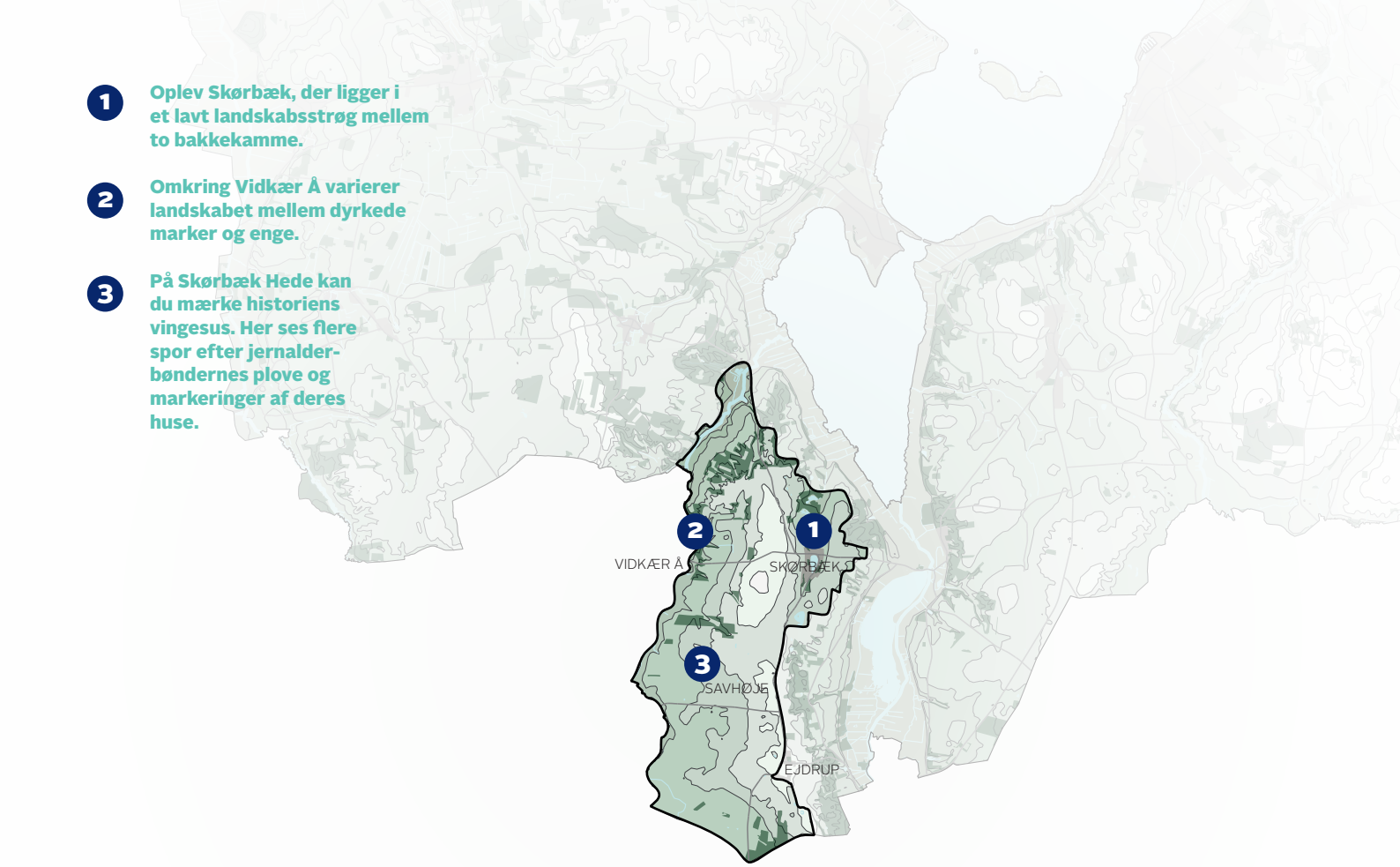

Landskabet er sammensat af mange elementer: Hegn, skove, marker og bebyggelser, der sammen med terrænet giver landskabet variation.

Skørbæk ligger lavt i landskabet med gårdene placeret omkring en åben landsbyforte med en sø.

0 5 km

Røllebøge i Hammer Bakker.

”Foråret klæder skovbunden i hvidt, når de smukke anemoner stiller sig tæt og lokker mig til skovtur. Efteråret er naturens høsttid - her ser jeg flettede, svampefyldte kurve på næsten alle skovgæsters arme.”

De Himmerlandske Heder

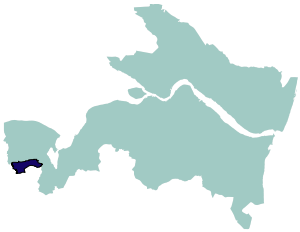

De Himmerlandske Heder er en del af et større område med samme navn, der strækker imod vest ud af kommunen. Heden opleves som et stort sammenhængende naturområde uden bebyggelse og forstyrrende anlæg. Her er bare lyngbakker med enebærbuske så langt øjet rækker og et spændende terræn at gå på opdagelse i.

LANDSKABETS KENDETEGN

De Himmerlandske Heder er et stort sammenhængende naturområde med et ujævnt terræn med lyngbakker og enebær. Området består af Lundby Hede, Ajstrup Hede og de nærliggende landbrugs- og plantagearealer. Længst mod vest danner Bruså grænsen til Vesthimmerlands Kommune i en markant dal, og mod øst er terrænet omkring Kyø Dale og Vidkær Å furet af smeltevandsdale. Landskabet har et meget naturnært præg og er stort set uden bebyggelse, bortset fra gårdene i områdets nordlige kant.

LANDSKABETS VÆRDIER

Selve hedeområdets størrelse og øde udtryk er en stor værdi, som giver et oplevelsesrigt modspil til de øvrige landskaber i kommunen. Områdets spændende terræn og synlige spor af sandflugt udgør en interessant fortælling om, hvordan vindens kræfter har fået sandet til at vandre i det skovfattige landskab og har skabt et ujævnt terræn af klitter.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Hede er som naturtype mange steder i tilbagegang. Derfor er det vigtigt, at området plejes, afgræsses og ryddes for opvækst af træbevoksning. Nye anlæg til fritidsformål, skiltning af ruter, hegning og mulighed for parkering bør være diskrete og tilpasset områdets landskabskarakter og naturpræg i valg af farver og materialer.

1. **Lad blikket vandre ud over den store hedeflade. Her forstyrres tankerne ikke. Hedens kulturspor fortæller om fortidens bosættelser og opdyrkning af det barske land. Kommer du i august, når lyngen blomstrer, lyser heden i smukke lilla farver.**

2. **Oplev den uregulerede Bruså i Brusådal mod vest og udsigterne fra de mange højdedrag, fx Sønderhøje.**

3. **Gå en tur i det markante terræn omkring Kyø Dale ved Vidkær Å og oplev landskabets variation under fødderne.**

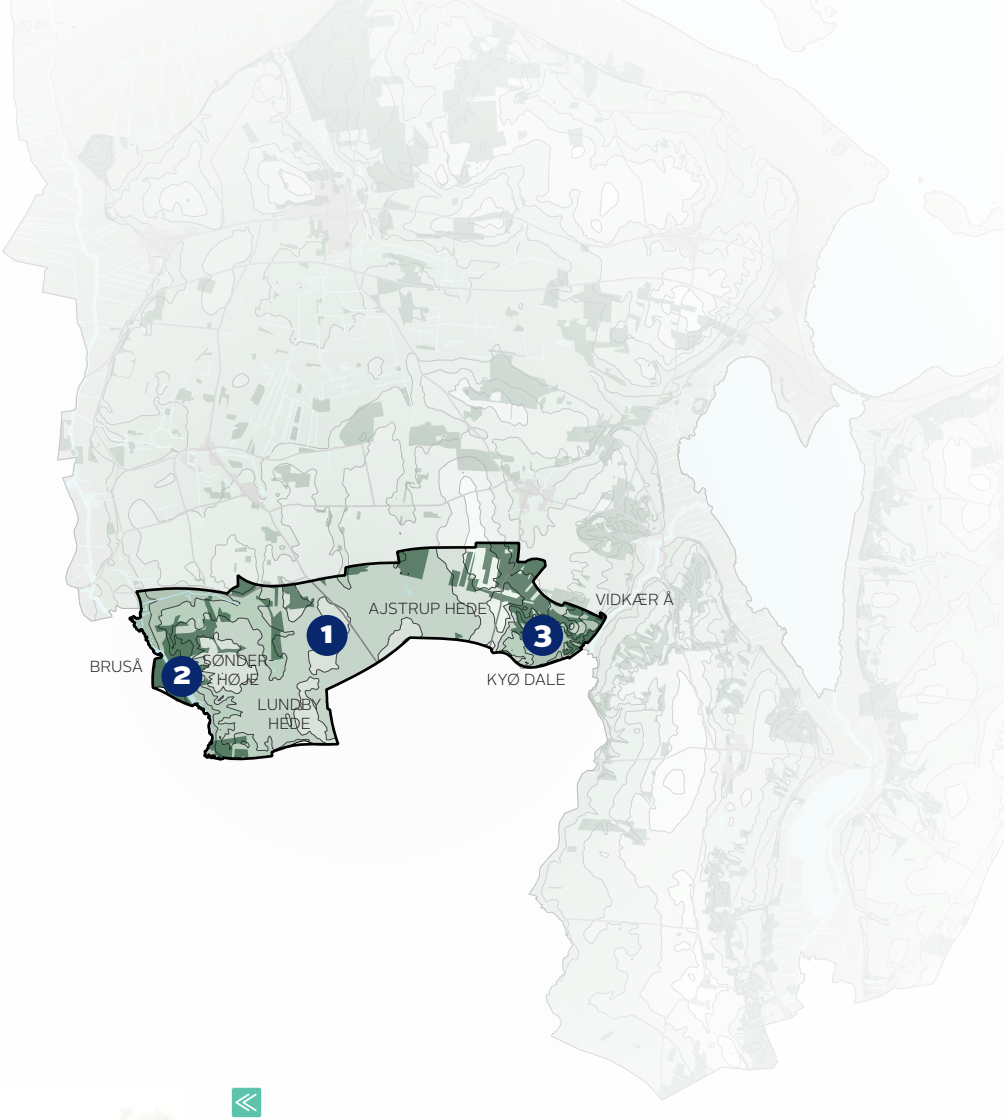

Hedens størrelse og dens uberørte udtryk uden bebyggelse er en af områdets store landskabelige kvaliteter.

Talrige gamle hjulspor og hulveje over lyngheden fortæller om tidligere tiders trafik igennem området.

0 5 km

Store Ajstrup Bakkelandskab

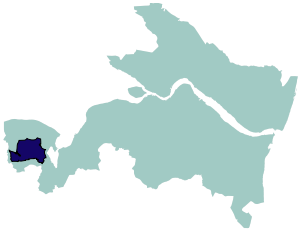

Store Ajstrup Bakkelandskab er et aktivt landbrugslandskab, hvor markerne er inddelt i mønstre af levende hegn. Terrænet er mest bakket mod øst, hvor der også er flere skove. Her ligger herregården Kyø smukt i bakkelandskabet.

LANDSKABETS KENDETEGN

Store Ajstrup Bakkelandskab er et storbakket landbrugslandskab med spredte skovområder. Områdets nordlige del ligger lavt i terrænet, og her er der flere fugtige områder med grøfter. Landskabet er opdelt af forskellige typer levende hegn, og omkring Store Ajstrup er terrænet mere bakket og med flere skove. Der er mest bebyggelse i den sydlige del af området, hvor den typisk ligger som mindre gårde ud til vejene. I området ligger byerne Store Ajstrup og Lundby. Landskabet er sammensat af mange typer af landskabselementer, og der er åbne udsigter fra de højtliggende områder. På trods af enkelte vindmøller i området opleves landskabet uforstyrret af tekniske anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Mønstre af nord/sydgående levende hegn giver landskabet en særlig rytme, der sammen med områdets varierede terræn giver værdi. Hegnene er meget forskellige i artssammensætning og tæthed. Omkring Store Ajstrup er der et oplevelsesrigt bakkelandskab med smeltevandsdale fra istiden, der løber i retning mod Vidkær Å. Her er Sebberkloster Skov, Kyø Skov og mindre hede- og engarealer med til at give landskabet en særlig skovkarakter og variation. I området ligger også Kyø Herregård og Store Ajstrup Kirke.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Landskabets varierede terræn, hegnsstruktur og mosaik mellem småskove og landbrugsarealer bør sikres og bevares. Oplevelsen af terrænets variation, de mange kulturspor i landskabet omkring Store Ajstrup har en stor værdi, som kan formidles.

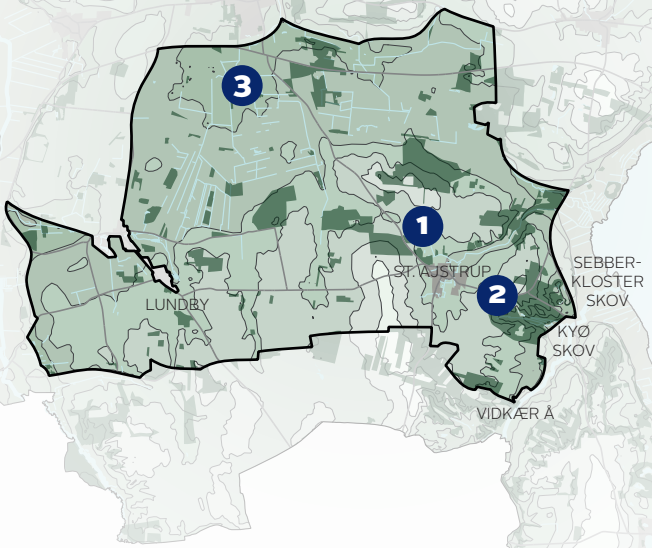

1 **Bliv inspireret af Johannes V. Jensens Himmerlandshistorier og få en fornemmelse af, hvordan dette landskab med sine mange historiske fortidsminder, gamle kirkeveje, enebærdominerede hedearealer, små områder med gamle træer samt bakker med stort udsyn kan blæse dig helt omkuld, hvis du begiver dig ud i det. Oplev landskabet omkring Store Ajstrup - her varierer landskabet mellem skovområder og dyrkningslandskaber, og terrænet er højtliggende og kuperet.**

2 **I landskabet sydøst for Store Ajstrup kan man opleve Kyø Herregård og Store Ajstrup Kirke, der ligger alene i landskabet, omgivet af skovområder.**

3 **I områdets nordlige del er landskabet lavtliggende og præget af fugtige områder og grøfter.**

Kig fra gravhøjen Bavnehøj vest for Store Ajstrup og mod Lundby med landbrugslandskabets mange levende hegn.

Landskabet i områdets østlige del er mere skovpræget og bakket - her set fra Store Ajstrup i retning mod Nibe.

0 5 km

Farstrup Bakkelandskab

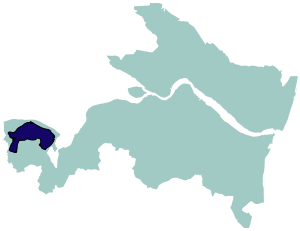

Farstrup Bakkelandskab er et intensivt dyrket landbrugslandskab, som ligger på en langstrakt bakke i landskabet, der strækker sig fra kanten af Halkær Ådal og helt til Dybvad Ådal. Flere steder opleves terrænet meget kuperet og formet af smeltevandsdale fra isens afsmeltning, der har skåret sig ned i jordoverfladen.

LANDSKABETS KENDETEGN

Farstrup Bakkelandskab er et højtliggende, storbakket landskab med områder, der opleves kuperet. Området er et intensivt dyrket landbrugslandskab med få naturområder. I området er juletræsplantager og levende hegn med til at præge landskabet, og midt i området ligger løvskoven Vår Skov. Områdets bebyggelse består typisk af middelstore gårde og enkelte meget store landbrugsejendomme. Ved Krastrup og Vår ligger gamle husmandsudstykninger. Herudover grænser området op til byområderne Kølby, Farstrup, Stavn og Barmer. Landskabet opleves sammensat af mange landskabselementer og med vide udsigter over de omkringliggende flade fjord- og dallandskaber. Der er enkelte vindmøller i området, men landskabet opleves generelt uforstyrret af tekniske anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Områdets terræn og udsigter giver værdi. Centralt i området fra Farstrup til Vår Herregård løber dalstrøget Skrædderengen langs med Vår Å og tilfører området variation og naturindhold. Området er rigt på fortidsminder, fx i det bakkede terræn i Vår Skov og ved de tre tydelige fortidsminder ved Sebber Trehøje mod øst. Den markante skovklædte bakke Marbjerg, med stejle kystklinter på alle sider, ligger som en skulptur i landskabet. Den gamle kystskrænt mod nord danner en tydelig overgang til de flade fjordlandskaber omkring Limfjorden. I området ligger Vår Herregård og Krastrup Herregård, der begge har hørt til Vitskøl Kloster.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Landskabet opleves som et dyrkningslandskab, hvor landbrugsudnyttelsen er den væsentlige værdi. Det er dog vigtigt at sikre og formidle områdets mange kulturspor, fx landskabet omkring Vår Herregård og Vår Skov, Krastrup Herregård og Sebber Trehøje. De ekstensive engarealer langs med Skrædderengen og den overvejende uregulerede Vår Å bør sikres og beskyttes.

1. **Oplev den bemærkelsesværdige bakke Marbjerg, der ligger på overgangen mellem bakkelandskabet og fjordlandskabet.**

2. **Tag en tur rundt i landskabet ved Vår Herregård, husmandsudstykningen langs med Vårvej, Vår Skov og Skrædderengen og oplev natur og kultur i 1:1.**

3. **Oplev udsigten over Limfjorden fra højdedraget ved Sebber Trehøje, hvor du kan se de modstående kyster.**

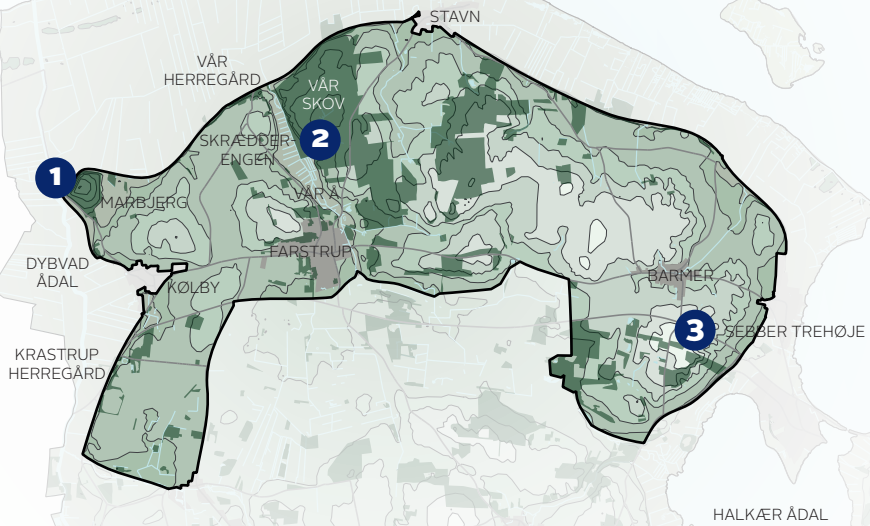

Dalstrøget langs Vår Å giver variation - både i forhold til oplevelsen af det højtliggende bakkede terræn og områdets intensive landbrugspræg.

Den skovklædte bakke Marbjerg ved Kølby står markant i landskabet.

0 5 km

Sebbersund set fra nordvest.

Vår Fjordlandskab

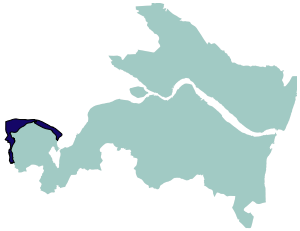

Vår Fjordlandskab strækker sig langs den sydvestlige Limfjordskyst fra Valsted til kommunegrænsen i vest og videre ind i land langs Dybvad Å. Områdets kendemærke er de store vindmøller i Nørrekær Enge, der både forstyrrer landskabsoplevelsen og samtidig også tilfører en ny fortælling om nutidens energilandskaber.

LANDSKABETS KENDETEGN

Vår Fjordlandskab er et fladt, lavtliggende marint forland, der er inddæmmet og opdyrket. Uden for digerne langs kysten er der smalle strandenge, mens områdets øvrige del er opdyrkede marker, adskilt af kanaler og nogle steder af levende hegn. I Bollerup ligger en samling af enkelte gårde, herudover er området uden bebyggelse. Området grænser op til Stavn. Langs områdets sydlige grænse løber en gammel kystskrænt. Landskabet har en enkel og struktureret karakter. De åbne udsigter over kystlandskabet, Limfjorden og landskabet nord for fjorden samt oplevelsen af de store vindmøller gør, at landskabets dimensioner næsten opleves som enorme. Samtidig er vindmøllerne med til at give området et teknisk præg.

LANDSKABETS VÆRDIER

I Vår Fjordlandskab kan man opleve det åbne, enkle kystlandskab, dog præget af vindmøller i Nørrekær Enge. Nord for Stavn er det gamle fiskerleje ved Stavn Havn en attraktion i landskabet. Nær kysten titter holmene Hornsgård Holm, Vår Holm, Kyø Holm, Klosterholm og Tøtterne op. Holmene er opkaldt efter egnens store gårde og blev før i tiden brugt til græsning i sommerperioden. Det langstrakte dalstrøg omkring Dybvad Å tilfører også landskabet oplevelser med dets form og naturindhold.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

For at bevare områdets åbne karakter uden bebyggelse bør der ikke plantes skov eller placeres bebyggelse i området. Ny bebyggelse bør placeres i byerne Bollerup eller Stavn. De smalle strandenge langs kysten kan med fordel styrkes, fx ved at der sikres plads til, at strandengene kan etablere sig længere inde i landet i takt med eventuelle havvandsstigninger. For at bevare den gamle kystskrænts landskabsform er det afgørende, at der ikke etableres beplantning, placeres bebyggelser eller sker terrænændringer på og nedenfor skrænten.

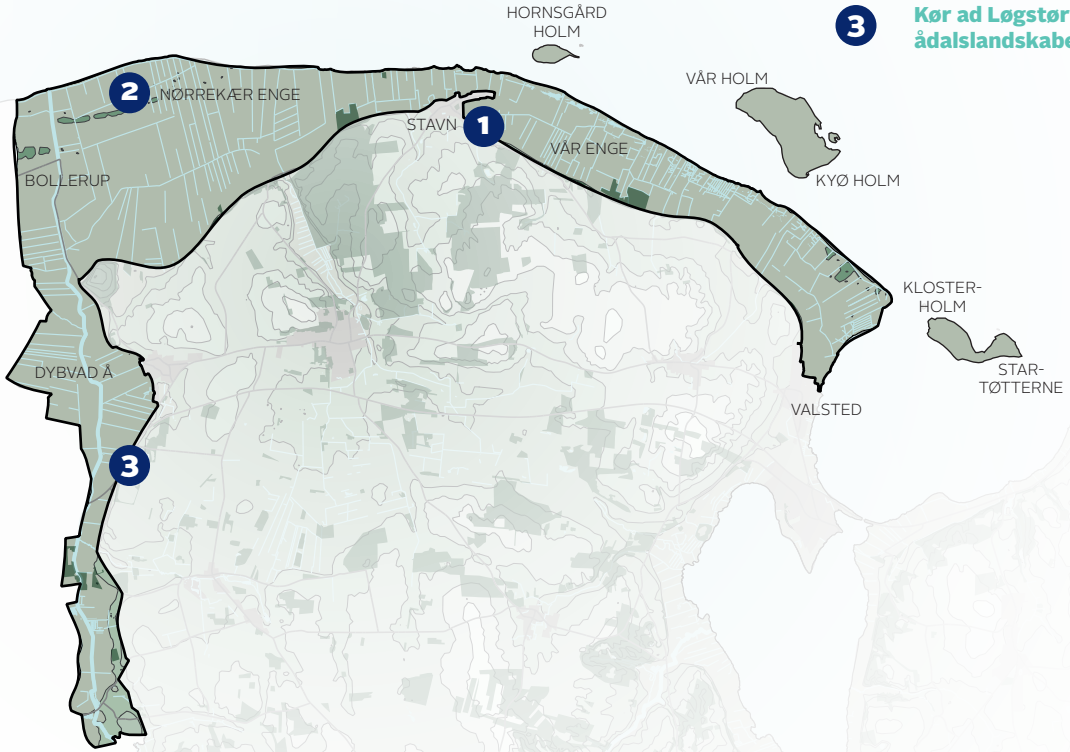

1 **Oplev den hyggelige landsby Stavn, der ligger højt på en gammel krumodde ud i det flade kystlandskab. Krumodden blev skabt ved, at bølgerne i Stenalderhavet har aflejret sand langs kysten, dengang havet dækkede Vår Fjordlandskab.**

2 **Oplev storskalalandskabet i Nørrekær Enge med de store vindmøller.**

3 **Kør ad Løgstørvej og se ud over ådalslandskabet omkring Dybvad Å.**

Rækken af vindmøller i Nørrekær Enge understreger Limfjordens kystlinje i det flade kystlandskab.

Der er fuld af oplevelser, liv og udsigter over Limfjordskysten ved de beskedne fiskerskure nord for Stavn.

0 5 km

Hals Kystlandskab

Hals Kystlandskab strækker sig langs Kattegatkysten fra Limfjordens udmunding ved Hals til kommunegrænsen nord for Hou. Landskabet er et ungt havskabt kystlandskab, der i dag præges af store sommerhusområder tæt på strandene og den lavvandede milde østkyst.

LANDSKABETS KENDETEGN

I Hals Kystlandskab er terrænet fladt og lavtliggende. Tættest på kysten er der åbne udsigter over havet og den naturprægede kyst med strandenge og sandstrande. Inde i land er landskabet tæt bebygget med sommerhuse, som ligger i et skov- og plantagepræget landskab. Helårsbebyggelsen er samlet i havnebyerne Hals og Hou. Længst mod nord er der områder med opdyrkede marker og mindre landbrugsejendomme. Landskabet opleves sammensat af flere landskabselementer og uforstyrret af tekniske anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Det kystnære landskab med strandenge, klitter og sandstrande rummer store oplevelser og åbne udsigter. I de nordlige områder med landbrug er der fine kig over vandet og et spændende samspil mellem landskabet og Kattegatkysten. Områdets værdi som rekreativt fritidslandskab med sommerhuse og spændende skove gør det til en attraktion for mange.

I sommerhusområderne kan man stadig opleve de gamle gårde, hvorfra sommerhusene er udstykket. Både Hals og Hou rummer fine havnemiljøer. Særligt den naturskabte havn i Hou giver værdi til området. I Hals Havn er færgen mellem Hals og Egense en fin oplevelse, der binder kystlandskabet sammen på tværs af Limfjorden.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

De kystnære landskaber bør friholdes for nye bygninger og anlæg eller skovrejsning, der vil bryde med den åbne karakter og sløre de smukke udsigter. I dag er sommerhusområderne præget af ældre og mindre sommerhuse omgivet af skovbeplantning. Det er vigtigt, at der ved renovering/nybygning af sommerhuse tages hensyn til områdets karakter, så nye store sommerhuse ikke dominerer nærområdet. På grund af områdets lave terræn og nærhed til kysten vil klimaforandringer kunne påvirke området i fremtiden.

1 Oplev den fine naturhavn ved Hou. Havnen, der tidligere var et fiskerleje, er i dag blevet til lystbådehavn.

2 På den strækning af Nordsøstien, der løber mellem Hals og Hou, venter den smukke natur samt Danmarks bedste badestrand. Oplev kysten, sandstrandene og landskabet med lagunesøer og strandenge bag klitterne.

3 Mellem Hals og Hou findes det største sommerhusområde i Aalborg Kommune med over 3.000 sommerhuse. Oplev sommerhusområderne og skovene langs Østkysten, herunder Trekantskoven, som er kommunens største åbne hundeskov uden hegn.

4 Ved punktet "Hjørnet Af Land", hvor Limfjorden møder havet, ses stadig resterne af tyskernes besættelse af Danmark. Her ligger tre bunkers, som i dag huser flagermus som frostsikker vinterdvaleplads.

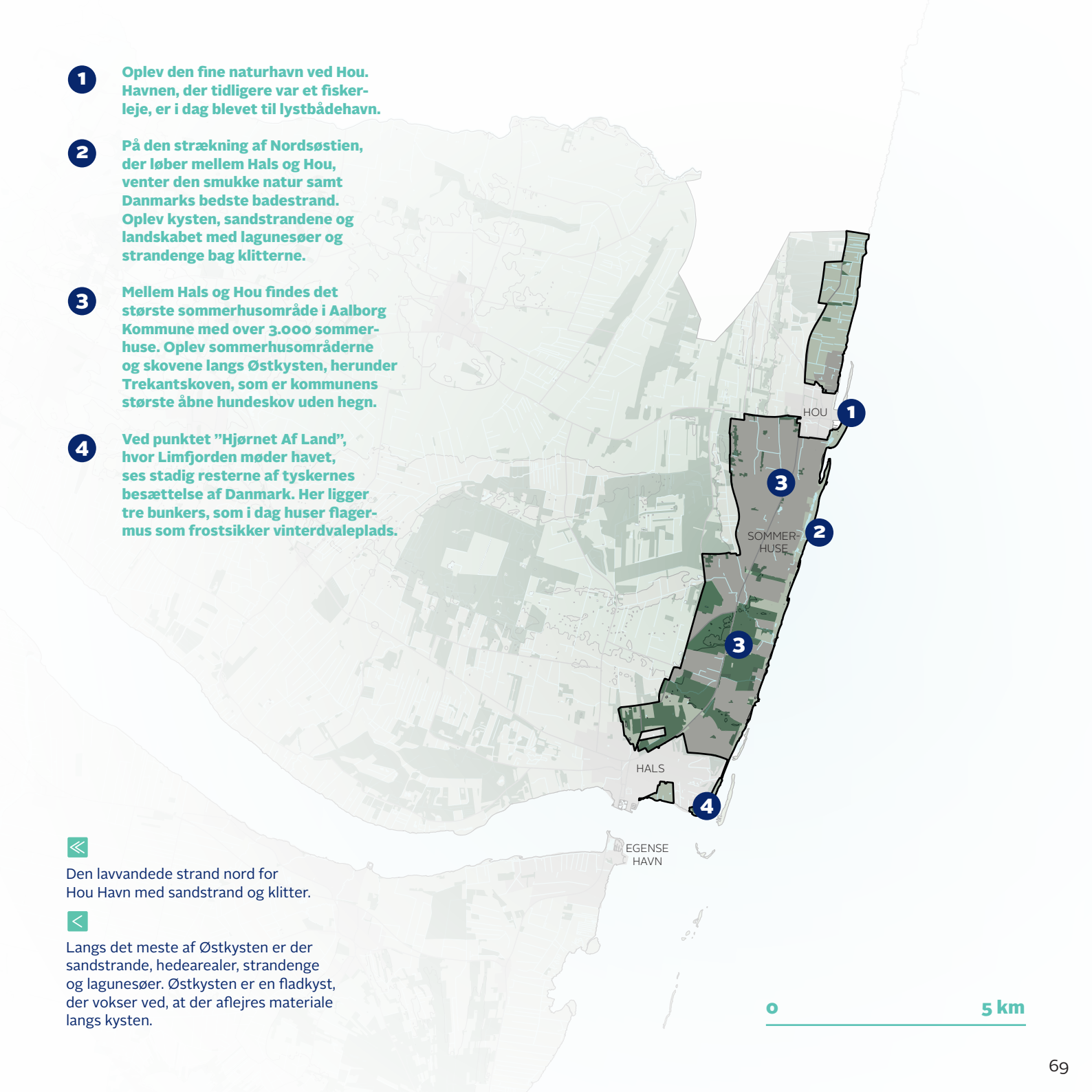

Den lavvandede strand nord for Hou Havn med sandstrand og klitter.

Langs det meste af Østkysten er der sandstrande, hedearealer, strandenge og lagunesøer. Østkysten er en fladkyst, der vokser ved, at der aflejres materiale langs kysten.

Hals Skovlandskab

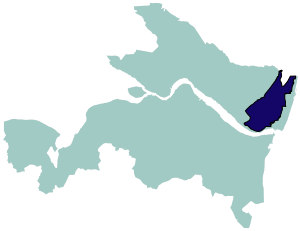

I Hals Skovlandskab er fire store skovområder og mange levende hegn med til at give det flade, lavtliggende landskab skovkarakter. Landskabets fortid som tidligere havbund i Stenalderhavet viser sig i terrænet mod nord som gamle strandvolde kaldet "rimme-dobber".

LANDSKABETS KENDETEGN

Hals Skovlandskab har et lavtliggende, fladt terræn. De fire skove Hals Sønderskov, Hals Nørreskov, Hals Mose og Hou Skov giver sammen med de mange levende hegn og fugtige moseområder landskabet en lukket og opdelt karakter, hvor hegn og skovbryn rammer markerne ind. Bebyggelsen i området består overvejende af mindre ejendomme langs vejene. Landskabet har en sammensat karakter og opleves uforstyrret af tekniske anlæg.

LANDSKABETS VÆRDIER

Landskabet i den nordlige del er præget af et bølget strandvoldslandskab med rimme-dobbe relief, hvis særlige terræn vidner om landskabets dannelseshistorie. Den bølgede rimme-dobbe struktur understreges yderligere i områdets hegnsmønster. Den gamle løvskov ved Hals Sønderskov rummer fine oplevelser. Mod syd skiller områdets bebyggelser sig ud, både i kraft af deres størrelse og arkitektur. Generelt er hele områdets afvekslende mosaik af skovområder blandet med åbne marker med til at give området karakter.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Der bør lægges vægt på at sikre og pleje områderne med rimme-dobbe landskaber. Områdets skovkarakter kan med fordel udvikles yderligere med respekt for de eksisterende skovbryn og skovområder. Områdets moser bør plejes og styrkes, så de lysåbne naturtyper opleves i samspil med skovområderne.

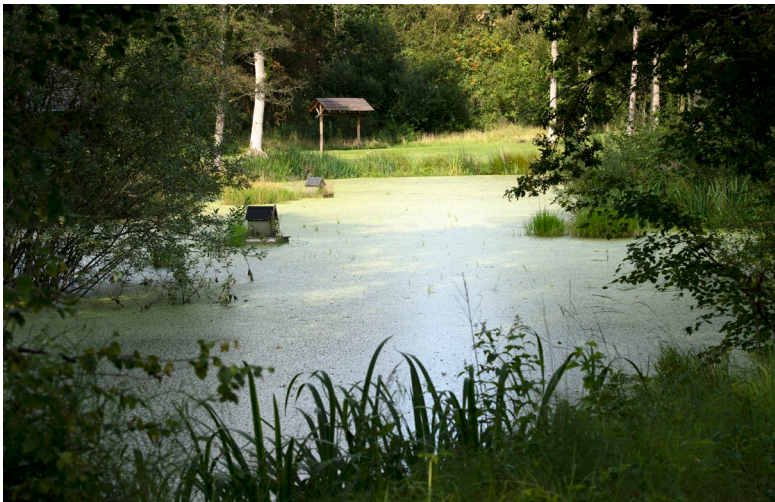

1 **Oplev rimme-dobbe landskaberne, der er gamle strandvolde formet af havets bølger. Rimmerne er de høje sandbanker og dobberne er de fugt-prægede lavninger imellem.**

2 **I det flade Hals Skovlandskab er der store chancer for at opleve fouragerende rådyr og dådyr på marker og langs hegn. Kør en tur igennem områdets centrale del og oplev de lige skovbryn og levende hegn, der opdeler landskabet i rum.**

3 **Oplev den gamle løvskov i Hals Sønderskov - tæt på kysten og Hals by.**

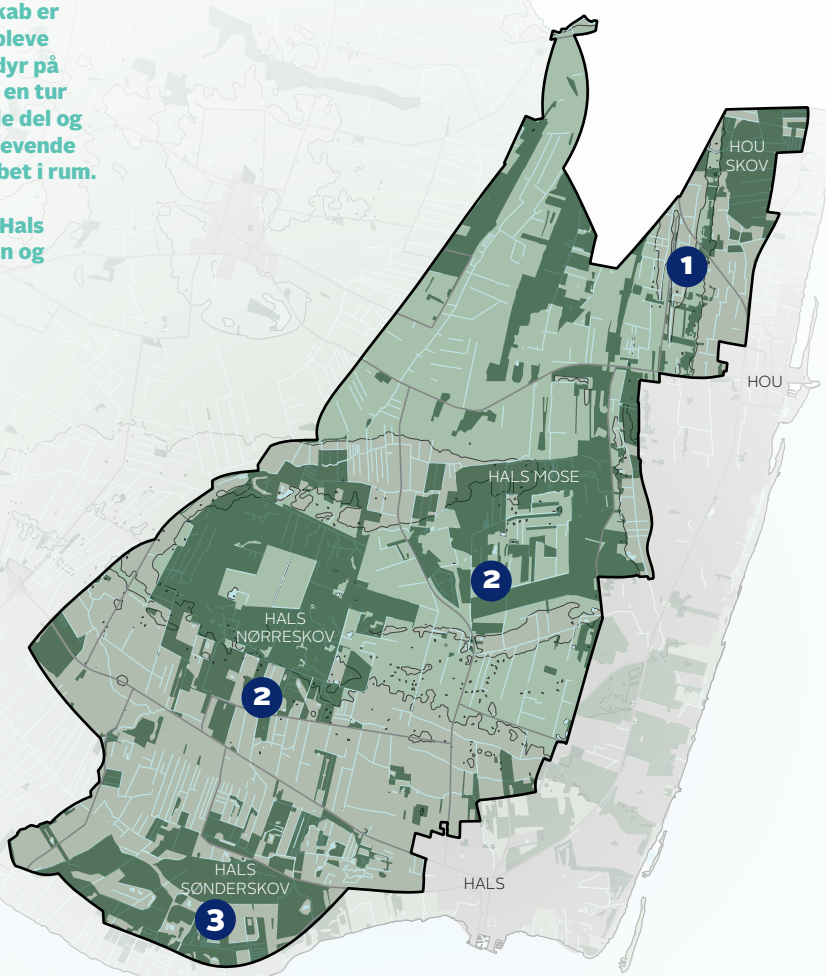

De lange lige skovbryn indrammer markerne i området, som flere steder er fugtige og bliver afvandet med grøfter i landskabet.

I skovene er der en del vandhuller, hvor der er plads til både biologisk mangfoldighed og rekreation.

0 5 km

Lille Vildmose - et sjældent landskab, hvor kronhjorte, elge og ørne finder fred og føde.

Lille Vildmose.

Man kan give sig selv en stor unik natur-oplevelse, når man på en oktobermorgen lytter til kronhjortens brunstbrøl fra tårnene i Høstemark Skov eller Tofte Mose."

Vester Hassing Fjordlandskab

Vester Hassing Fjordlandskab ligger langs Limfjordens nordøstlige kyst fra Hals til Nørresundby. Her er Limfjorden relativt smal, og det unge havskabte fjordlandskab, der i stenalderen var dækket af hav, opleves råt og forblæst.

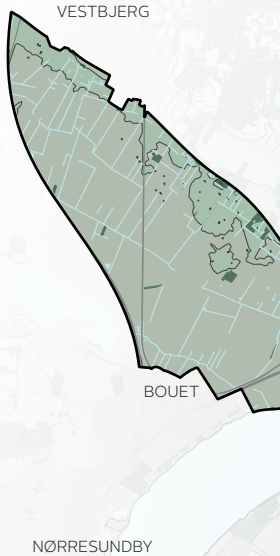

LANDSKABETS KENDETEGN

Vester Hassing Fjordlandskab er et fladt, lavtliggende marint forland, der enkelte steder er inddæmmet. Langs kysten er der smalle strandenge, mens resten af landskabet er intensivt dyrket landbrugslandskab. Markerne er inddelt af grøfter, småskove og levende hegn, hvoraf flere er formet af vinden. Bebyggelsen er mest landhuse og mindre ejendomme. Tættest på Limfjorden ligger enkelte nye store ejendomme. Området fremstår sammensat og opleves forstyrret af tekniske anlæg, særligt i området omkring Nordjyllandsværket, hvor både de store bygninger, vindmøller og motorvejen kan ses i landskabet.

LANDSKABETS VÆRDIER

Nærheden til Limfjordskysten er særligt for området, og der er et tæt samspil med landskabet syd for fjorden. Området er præget af mange levende hegn, grøfter og vandløb, der er med til at give landskabet struktur og indramme markerne. Tæt på Limfjorden er der mange åbne udsigter over fjorden og på langs af kysten. Fra Gåser til Hals opleves landskabet mere plejet og mildt.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Det er vigtigt at passe på strandengene langs kysten og de åbne marker tæt på kysten, hvor der er åbne udsigter over vandet. Der bør kun ske ændringer i de kystnære landskaber, hvis det styrker landskabskarakteren. Området kan med fordel tilføres mere natur og flere ekstensive landbrugsarealer. Energilandskaberne omkring Nordjyllandsværket bør udvikles med respekt for de landskabelige kvaliteter, der fortsat er i området, på trods af de mange tekniske anlæg.

1. **Oplev Nordjyllandsværket og de tekniske anlæg i kystlandskabet. Det er spor af vores moderne liv.**
2. **Kig mod nord ind på den gamle kyst-skrænt fra det flade kystlandskab, fx ved Vester Hassing og Gandrup.**
3. **Oplev Limfjordslandskabet med de levende hegn tæt på kysten, afvandingskanaler og kig over vandet til landskabet syd for fjorden.**
4. **Tag en cykeltur fra Bouet mod Vodskov og oplev, hvordan Hammer Bakker rejser sig op af det flade fjordlandskab.**

HAMMER BAKKER

VODSKOV

STAE

NORD-
JYLLANDS-
VÆRKET

VESTER HASSING

GANDRUP

GÅSER

HALS

0 5 km

Landskabet omkring Nordjyllandsværket er både natur og teknik.

Flere steder langs Limfjordskysten er der levende hegn i et mønster vinkelret på kysten.

Tylstrup-Ulsted Mosaiklandskab

Tylstrup-Ulsted Mosaiklandskab veksler mellem landbrugslandskaber, små naturområder og store øde engområder langs med kommunegrænsen i nord. Store dele af området består af bølgede yoldiaflader med gammel havbund, hvor Ishavets aflejringer har formet terrænet i sidste istid for ca. 15.000-13.000 år siden.

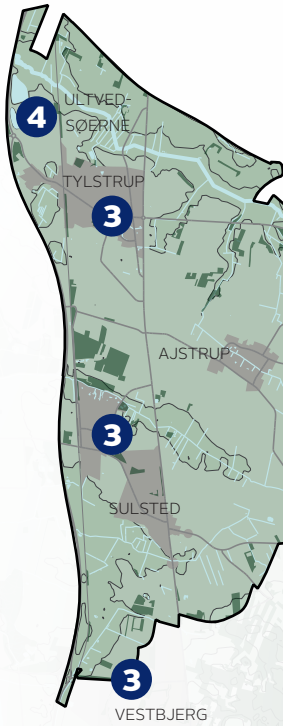

LANDSKABETS KENDETEGN

Tylstrup-Ulsted Mosaiklandskab har enten et fladt eller et bølget terræn. De bølgede landskaber med Yoldiahavets flader er frodige landbrugslandskaber med god jord. De flade områder er lavbundsarealer med store eng- og moseområder nær områdets åer. Bebyggelsen ligger overvejende på yoldiafladen og i byerne Tylstrup, Sulsted, Ajstrup og Ulsted. Herudover er der stort set ingen bebyggelse i det åbne land. Området fremstår sammensat som en mosaik mellem landbrugsområder, enge og naturområder. Landskabet opleves lettere forstyrret af større veje og af vindmøller, som står nær de store ubebyggede englandskaber.

LANDSKABETS VÆRDIER

Områdets lange rygge af yoldiaflader med landbrug, adskilt af lave landskabsstrøg med enge og moser, giver landskabet et særligt mønster og rytme. Dalstrøget omkring Lindholm Å og Ajstrup Mose er særlig spændende, men også Rasmusmose og Godtlandsmose er oplevelsesrige landskaber. De store englandskaber mod øst er helt uden bebyggelse, hvilket giver dem en særlig karakter. Yoldialandskaberne med aflejringer fra Ishavet findes kun i Nordjylland og bærer på interessante fortællinger. De indeholder fx en særlig type ler "Aalborg-ler", der er blevet brugt på egnens tidligere teglværker.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Der bør generelt lægges vægt på at bevare og styrke landskabets mosaik af landbrugslandskaber, lavbundsarealer og åbne englandskaber. Især er de mange dalstrøg og ekstensive eng- og moselandskaber med til at give området et naturpræg, som danner et fint modspil til de intensivt dyrkede landbrugsflader. Der kan med fordel ske naturpleje af områdets dale og moseområder.

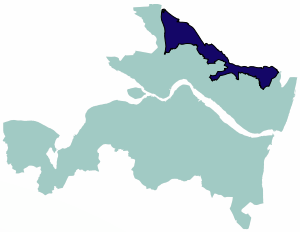

1. **Oplev de store engområder, der grænser op til Gerå og fortsætter videre mod nord. Her er landskabet øde og næsten uden bebyggelse.**

2. **Der er mange spændende moser i landskabet, fx Ajstrup Mose, Rasmusmose og Godtlandsmose.**

3. **Oplev beliggenheden af byerne Tylstrup, Sulsted og Vestbjerg, der er vokset frem mellem jernbanen og landevejen.**

4. **Ultvedsøerne er et meget smukt rekreativt område, der ligger ca. 800 meter vest for Tylstrup. Flere stier fører dig rundt om søerne, der findes udendørs fitness, ligesom du kan benytte bålhytte og shelters til primitiv overnatning.**

LINDHOLM Å

AJSTRUP MOSE

HAMMER BAKKER

GERÅ

RASMUSMOSE

GODTLANDS-MOSE

ULSTED

Langs grænsen til Brønderslev Kommune er der flere lavtliggende engarealer uden bebyggelse - her set fra Hølundvej.

Området er et landbrugslandskab med intensiv dyrkning, men iblandet mange naturområder.

0 5 km

Hammer Bakker-Vester Aslund Skovlandskab

I Hammer Bakker-Vester Aslund Skovlandskab er der både skovklædte randmorænebakker og blødt bølgede landskaber med tidligere havbund fra Ishavet. I Hammer Bakker og Vester Aslund Plantage er terrænet særlig markant med lange bakkekamme, der er skubbet sammen af istidens gletsjere og senere er blevet gennemskåret af regnvandskløfter og slebet af blæsten.

LANDSKABETS KENDETEGN

Hammer Bakker-Vester Aslund Skovlandskab er et langstrakt område, der veksler mellem kuperede, skovklædte randmorænebakker og lavtliggende, bølgede landbrugslandskaber med levende hegn. I randen af karakterområdet ligger flere byer langs de gamle kystskrænter i overgangen mellem de bakkede landskaber og nabokarakterområdernes flade landskaber. Bebyggelsen i det åbne land ligger typisk langs vejene eller spredt ude i bakkerne. Landskabet er sammensat af mange landskabselementer, og området opleves uforstyrret af tekniske anlæg. Dette til trods for at det både indeholder højspændingsledninger og motorvejen øst om Hammer Bakker.

LANDSKABETS VÆRDIER

Landskabets mange skove og hegn giver sammen med terrænet et naturpræget og varieret landskab. De store skovområder uden bebyggelse i Hammer Bakker og Vester Aslund Plantage er særlig oplevelsesrige landskaber. Inde i Hammer Bakker opleves naturen i de særprægede skovområder, og kulturhistorien bliver fortalt af de mange gravhøje og hulvejsstrækninger. Udefra opleves Hammer Bakker som en "grøn ryg" fra de omkringliggende landskaber. Ved Langholt Herregård er det mest velbevarede herregårdslandskab i kommunen.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

I Hammer Bakker-Vester Aslund Skovlandskab er det vigtigt at værne om landskabets variation med skovområder på de højtliggende områder og landbrugsområder på de lavere liggende landskaber. I områdets kant, hvor den gamle kystskrænt kan opleves, bør der ikke beplantes langs bakkefoden. Det er ligeledes vigtigt, at byerne ikke gror sammen. Herudover bør der lægges vægt på at sikre oplevelsen af den tydeligt afgrænsede "skovryg", som Hammer Bakker danner i landskabet nord for Limfjorden.

1 **Oplev Hammer Bakkers kuperede terræn med de skovklædte rand-morænebakker formet af isen. I Hammer Bakker er der en fin markeret 13 km lang mountain-bike-rute, som fører dig gennem både skov, marker og hede. Særlige oplevelser i skoven er de flerstammede "røllebøge", hulvejene og institutionsområdet fra 1915 nord for Vodskov.**

2 **Oplev herregårdslandskabet og de smukke bygninger til Langholt Herregård, der ligger på en land-tange ud i det flade landskab.**

3 **I området omkring Vester Aslund Plantage er terrænet bakket. Kør en tur op og ned i landskabet og oplev det varierede skovlandskab. I den sydlige del af Vester Aslund Plantage finder du tre markante 3.500 år gamle gravhøje fra bronzealderen kaldet Hellighøje. Fra toppen af højene er der en fantastisk udsigt over det flade Limfjordslandskab.**

HAMMER BAKKER
1
VODSKOV
LANGHOLT HERREGÅRD
2
LANG-HOLT
STAE
VESTER ASLUND PLANTAGE
3
VESTER HASSING
GANDRUP
ULSTED

Landskabet i området er præget af et bakket terræn, levende hegn og mange skovområder, der tilsammen skaber et varieret landskab.

Langholt Herregård kendes tilbage til 1355. Hovedbygningen er et trefløjet hvidkalket anlæg.

0 5 km

”

De mange spor af mennesker helt tilbage fra oldtiden fortæller historier, som vi kan ”læse” i landskabet.”

Lindholm Høje.

Lindholm Dallandskab

Lindholm Dallandskab strækker sig fra Store Vildmose til Nørresundby. Det er et åbent og fladt landskab med vide udsigter, der dog forstyrres af de mange vindmøller, der er opstillet i landskabet. Et spændende træk i området er fire herregårde, der ligger på linje langs dalens østlige kant.

LANDSKABETS KENDETEGN

Lindholm Dallandskab er et fladt, åbent dalstrøg omkring Lindholm Å, der løber fra kommunegrænsen i nord og til Nørresundby kridtø i syd. I landskabet omkring kridtøen ligger søer i de tidligere råstofområder, og mod nord indgår en lille del af området i Store Vildmose. Området indeholder store eng- og mosearealer i den nordlige del og landbrugsarealer mod syd. Langs den østlige side af dalen ligger ejendomme og fire herregårde på de let forhøjede kanter. På de lave eng- og mosearealer er der kun lidt bebyggelse, på nær de gamle statshusmandsbrug kaldet Milbakken. Landskabets karakter er sammensat af flere landskabselementer, og visuelt er området forstyrret af flere vindmølleparker omkring Vrå Mose og af højspændingsledninger i områdets sydlige del.

LANDSKABETS VÆRDIER

Dallandskabet understreger Lindholm Å og ligger som en åben, grøn kile igennem landskabet nord for Limfjorden. Omkring Vang og Bjørum Herregårde er herregårdslandskabets typiske træk, som gamle skove og sten- og jorddiger, mest tydelige. Det er dog mest bygningerne, der i dag fortæller historien. Særligt for landskabet i området er den store kridtø mod syd, der skaber en stor landskabelig kontrast til det lave dalstrøg. På kridtbakken ligger jernaldergravpladsen Lindholm Høje med sit bemærkelsesværdige landskab af stengrave og fine udsigter samt militærets øvelsesterræn.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Dallandskabets grønne kile og dens samspil mod nord til Store Vildmose er vigtig at bevare. Oplevelsen af dallandskabet kan forbedres visuelt ved at reducere antallet af vindmøller. Moseområderne er flere steder under tilgroning, og her kan landskabspleje forbedre områdernes landskabelige værdi. Overgangen mellem det flade dalstrøg og dalkanten mod øst og til Nørresundby kridtø bør ikke sløres af yderligere bebyggelse eller beplantning.

1. **Langs kanten af Lindholm Ådal ligger flere gamle herregårde som perler på en snor.**

2. **Tag en tur ad Milbakvej og oplev de gamle husmandsbrug, der ligger side om side ud til vejen.**

3. **Oplev Nørresundby kridtø, der med sit markante terræn skaber kontrast til det flade dallandskab - her kan man både opleve Lindholm Høje og Hvorup Kirke højt i landskabet.**

4. **Den 13 km lange Vadum Banesti er en god forbindelse, hvor det er attraktivt at bevæge sig til fods eller på cykel. På banestrækningen fra Nørresundby til Fjerritslev var der tidligere 13 stationer og hele 14 trinbrætter mellem stationerne. Banens storhedstid var under den 2. verdenskrig, da tyskerne anlagde "Fliegerhorst Aalborg West".**

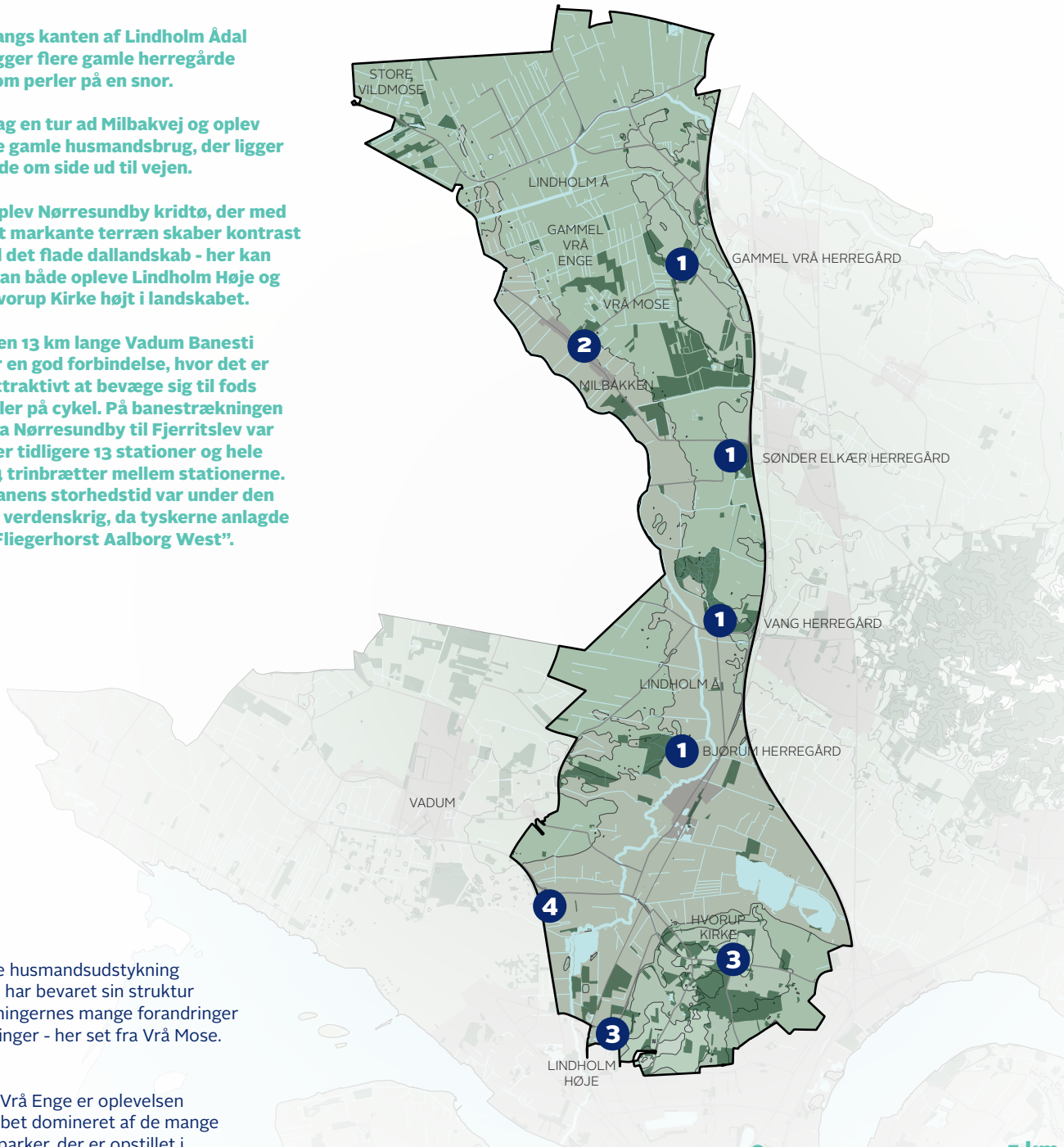

Den gamle husmandsudstykning Milbakken har bevaret sin struktur trods bygningernes mange forandringer og tilbygninger - her set fra Vrå Mose.

I Gammel Vrå Enge er oplevelsen af landskabet domineret af de mange vindmølleparker, der er opstillet i landskabet.

Vadum Skovlandskab

Vadum Skovlandskab er et lille område, hvis landskabskarakter og bølgede terræn fortsætter mod nord ind i Jammerbugt Kommune. Området kendes på de mange mindre skovområder og levende hegn, der opdeler landskabet.

LANDSKABETS KENDETEGN

Vadum Skovlandskab har et let bølget terræn. Midt i området er en tydelig aftegnet bakke af beskeden højde, hvor gårdene og Vester Halne landsby ligger langs bakkekanten og Vadum på bakkens østlige del. Området er et intensivt dyrket landbrugslandskab med små marker, der er opdelt af levende hegn og mange mindre, nyere skove. Landskabet opleves lukket, da hegn og småskove opdeler landskabet i mindre rum, hvor det ikke er muligt at se fra det ene landskabsrum til det næste. Det er et landskab, der er sammensat af mange landskabselementer. I den nordlige del er området visuelt forstyrret af højspændingsledninger.

LANDSKABETS VÆRDIER

Landskabets blødt bakkede terræn er en yoldiaflade, der er dannet af aflejringer fra Ishavet (Yoldiahavet), der dækkede Nordjylland for mellem 15.000 til 13.000 år siden, og området er et fint eksempel på netop denne landskabstype. Områdets skovkarakter er en værdi, idet landskabet i Aalborg Kommune generelt ikke indeholder meget skov. I landskabets østlige del er der flere ældre løvskove og et fint kig til Vadum Kirke i landsbyen Torpet.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Området har en robust landskabskarakter, hvor mindre anlæg og bygninger kan indpasses i områdets mange landskabsrum. Større anlæg kan derimod virke dominerende. Området kan med fordel styrkes med flere skovområder. Ved plantning af mere skov bør der tages hensyn til oplevelsen af bakkekanten med gårdene og til oplevelsen af Vadum Kirke fra landskabet omkring Torpet.

1 Oplev områdets nordlige del med det let bølgede terræn, der fortsætter videre nordpå i nabokommunen. Se også områdets mange nyere skovområder. Om efteråret og om vinteren kan du opleve store flokke af sangsvaner og flere arter af trækfugle, der fouragerer på de vintergrønne marker. Året rundt er der desuden store chancer for at opleve Danmarks mindste hjorteart råvildtet langs hegn og skovbryn. De mange småskove og læhegn, der binder landskabet sammen, virker som spredningskorridorer for den vilde fauna.

2 Oplev bakken centralt i området, hvor gårdene og Vester Halne landsby ligger langs kanten af bakken.

3 Den lange lige vejstrækning langs Vadums vestlige bykant har navnet "Rullebanen". Den var en del af den militære lufthavn, der blev anlagt under krigen.

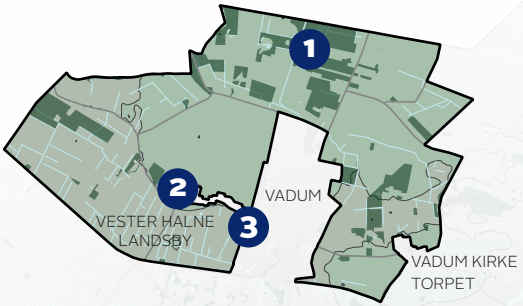

Især nord og øst for Vadum er der mange mindre skovområder, hvor skovbrynene afgrænser markerne..

Skovene deler landskabet op i forskellige rum og giver pga. deres varierede afstand dybde i landskabsbilledet.

0 5 km

Vester Halne Fjordlandskab

Vester Halne Fjordlandskab strækker sig langs den nordlige Limfjordskyst fra Nørresundby til Ryås udløb i Limfjorden ved kommunegrænsen mod vest. Området indeholder kystnære strandenge, landbrugslandskaber, Aalborg Lufthavn og Egholm.

LANDSKABETS KENDETEGN

Vester Halne Fjordlandskab er et fladt, lavtliggende, havskabt landskab. Området har vide udsigter, og de åbne opdyrkede marker er adskilt af afvandingsgrøfter og enkelte steder af levende hegn. Tættest på kysten er der strandenge. Bebyggelsen ligger som spredte gårde mod vest og nord. Langs kystvejen ligger en ensartet række af husmandssteder. Mod øst ligger Aalborg Lufthavn. Lufthavnen opleves, trods de tekniske anlæg, bunkers og store lufthavnsbygninger, stadig som en del af fjordlandskabet. Egholm, Fruens Holm og Tagholme ligger ud for kysten. Egholm er kommunens største ø på 600 ha. Her finder man Egholm By og nogle få gårde, landbrugsarealer og strandenge. Landskabet i karakterområdet har en enkel karakter med åbne vidder og en stor visuel sammenhæng til Limfjorden og landskaberne mod syd. Området virker uforstyrret, men er dog påvirket af nærheden til lufthavnen og bykanterne i Aalborg og Nørresundby.

LANDSKABETS VÆRDIER

I det åbne fjordlandskab kan man opleve det samlede Limfjordslandskab med de lavtliggende dyrkningslandskaber, strandengene, de åbne udsigter over vandfladen og de modstående kyster. Egholm markerer sig særligt som en stor "trædesten" i Limfjorden.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Hvis landskabets kystnære karakter og samspil med vandet skal opretholdes, er det væsentlig, at udsynet over fjorden og de modstående kyster ikke sløres af beplantning, bygninger eller anlæg, da disse vil kunne ses over meget store afstande i det åbne kystlandskab og vil bryde de smukke udsigter. Linjeføringen for den 3. Limfjordsforbindelse forventes at forløbe over Egholm, hvilket vil få konsekvenser for oplevelsen af landskabet i fremtiden. Det er vigtigt at sikre mulighed for, at strandenge kan etablere sig længere inde i landet i takt med eventuelle havvandsstigninger.

1 Oplev det kystnære, flade landskab, der er opdelt af grøfter. Her er skalaen stor og udsigterne åbne og imponerende.

2 Følg Ryå og oplev dens udløb i Limfjorden.

3 Oplev Egholm, der deler Limfjorden i to løb vest for Aalborg. Mange af Egholms kyster er beskyttet af diger, og landskabet er opdyrket, men øen rummer store strandenge og et rigt dyre- og planteliv. Egholm er et stort rekreativt aktiv med færgeforbindelse til Aalborg by.

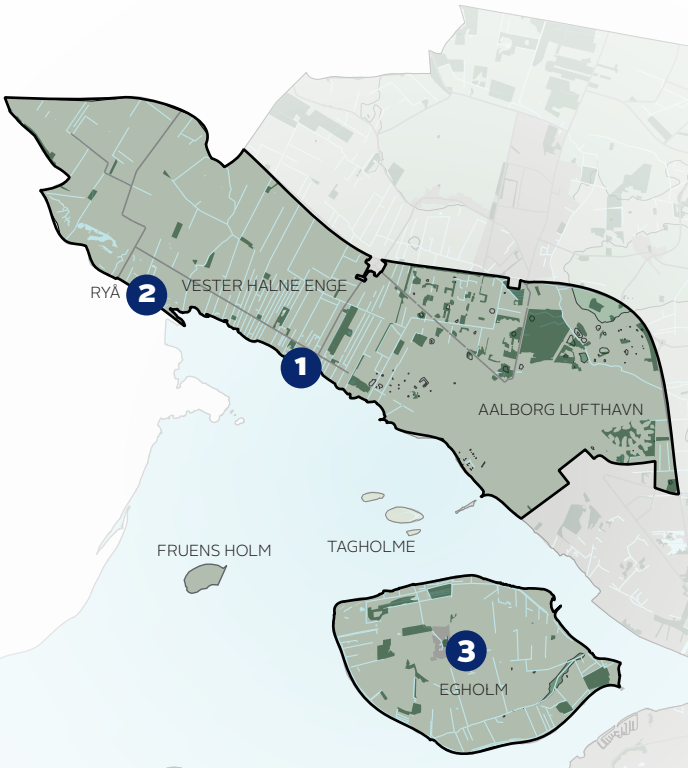

Nærheden og udsigten over Limfjorden giver området store oplevelsesværdier. Øen Egholm hæver sig kun 2 m over vandspejlet - her set fra Aalborg Tårnet.

I det åbne flade kystlandskab ses Limfjordens modstående kyster tydeligt, og samspillet til landskabet på tværs af fjorden er en vigtig værdi i området.

0 5 km

I 2019 har Aalborg Kommune kortlagt alle kommunens landskaber efter landskabskaraktermetoden. Det har opdateret vores viden om landskabet, når vi skal planlægge eller træffe beslutninger om, hvor der kan bygges nyt, indplaceres nye anlæg, eller hvor landskaberne skal beskyttes.

Med dette landskabsatlas vil vi gerne dele vores nye viden og invitere til at gå på opdagelse i vores 27 unikke landskabskarakterområder.

Vi håber med landskabsatlasset, at endnu flere får glæde af og kendskab til vores spændende landskaber, her i Aalborg Kommune.

Aalborg Kommune